

66 ΑΓΙΟΣ ΠΑΥΛΟΣ 99

Ο ΕΗΡΟΠΟΤΑΜΙΤΗΣ

ΑΓΙΟΡΕΙΤΙΚΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

ΛΟΓΟΤΕΧΝΗ
ΨΗΦΙΑΚΗ ΚΙΒΩΤΟΣ

·: Τύπος "ΦΟΙΝΙΚΟΣ", Βενιζέλου 60 - Θεσ/νίκη ·:

ΠΙΝΑΞ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

Ὁ Πατριάρχης Σερβίας	σελ.	161
Ἐκκλησιαστικὴ Ἀθωνιᾶς Σχολή	»	179
Ἀπὸ ὅσα μᾶς γράφουν	»	185
Σκέψεις	»	187
Χρονικά Ἁγίου Ὄρους	»	190
Εὐρετήριον	»	191

Ἡ ΕΙΚΩΝ ΤΟΥ ΕΞΩΦΥΛΛΟΥ

Ἡ Παρθένος Μαρία ἐκ τοῦ μωσαϊκοῦ συμπλέγματος τοῦ Εὐαγγελισμοῦ ΙΑ' αἰῶνος τῆς Ἱ. Μονῆς Βατοπεδίου περὶ οὗ ἐσημειώσαμεν εἰς τὸ προηγούμενον τεῦχος εἰς τὸ ὁποῖον ἐδημοσιεύθη καὶ ἡ εἰκὼν τοῦ Ἀρχαγγέλου Γαβριήλ.

(Φωτογραφία Καθηγητοῦ κ. Κ. Ἐλληρο).

ΕΚ ΤΗΣ ΑΓΙΑΣ ΓΡΑΦΗΣ

«Ἐὰν γὰρ ἀφήτε τοῖς ἀνθρώποις τὰ παραπτώματα αὐτῶν, ἀφήσει καὶ ὑμῖν ὁ πατὴρ ὑμῶν ὁ οὐράνιος· ἐὰν δὲ μὴ ἀφήτε τοῖς ἀνθρώποις τὰ παραπτώματα αὐτῶν, οὐδὲ ὁ πατὴρ ὑμῶν ἀφήσει τὰ παραπτώματα ὑμῶν,

Μὴ θησαυρίζετε ὑμῖν θησαυροὺς ἐπὶ τῆς γῆς, ὅπου σῆς καὶ βρώσις ἀφανίζει καὶ ὅπου κλέπται διορύσσουσι καὶ κλέπτουσι· θησαυρίζετε δὲ ὑμῖν θησαυροὺς ἐν οὐρανῷ, ὅπου οὔτε σῆς οὔτε βρώσις ἀφανίζει, καὶ ὅπου κλέπται οὐ διορύσσουσιν οὐδὲ κλέπτουσιν· ὅπου γὰρ ἐστὶν ὁ θησαυρὸς ὑμῶν, ἐκεῖ ἔσται καὶ ἡ καρδία ὑμῶν. Ὁ λύχνος τοῦ σώματος ἐστὶν ὁ ὀφθαλμὸς· ἐὰν οὖν ὁ ὀφθαλμὸς σου ἀπλοῦς ᾖ, ὅλον τὸ σῶμά σου φωτεινὸν ἔσται· ἐὰν δὲ ὁ ὀφθαλμὸς σου πονηρὸς ᾖ, ὅλον τὸ σῶμα σου σκοτεινὸν ἔσται».

(Ματθ. στ' 14 - 24)

“ΑΓΙΟΣ ΠΑΥΛΟΣ,,

Ο ΞΗΡΟΠΟΤΑΜΙΤΗΣ

ΔΙΜΗΝΙΑΙΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

ΤΗΣ ΕΝ ΑΓΙΩ ΟΡΕΙ ΑΘΩ,

ΙΕΡΑΣ ΚΟΙΝΟΒΙΑΚΗΣ ΜΟΝΗΣ ΑΓΙΟΥ ΠΑΥΛΟΥ

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΤΟΥ ΚΑΘΗΓΟΥΜΕΝΟΥ ΑΥΤΗΣ ΑΡΧΙΜ. ΣΕΡΑΦΕΙΜ

Ο ΠΑΤΡΙΑΡΧΗΣ ΣΕΡΒΙΑΣ ΒΙΚΕΝΤΙΟΣ ΕΙΣ ΤΟ ΑΓΙΟΝ ΟΡΟΣ

Τὸ Ἅγιον Ὄρος μετὰ δεκαοκταετίαν ἀπὸ τῆς ὑποδοχῆς τοῦ ἀειμνήστου Βασιλέως Γεωργίου τοῦ Β' εὐρίσκεται εἰς πυρετώδη κίνησιν. Οἱ ὑπὸ τῆς Ἱερᾶς Κοινότητος τοῦ Ἁγ. Ὄρους ὀρισθέντες ἀντιπρόσωποι τῶν Ἱ. Μονῶν Μεγ. Λαύρας, Βατοπεδίου καὶ Χελανδαρίου, πηγαινοέρχονται πρὸς πᾶσαν κατεύθυνσιν καὶ φροντίζουν διὰ τὴν καλλιτέραν ὑποδοχὴν τῶν ἀναμενομένων ἐπισκεπτῶν. Ἡ Ἱ. Ἐπιστασία, ἡ δημαρχία τῆς πολίχνης τῶν Καρυῶν, ἐπιστατεῖ διὰ τὸν γενικὸν καθαρισμὸν τῶν δύο ἁγιορειτικῶν κέντρων Καρυῶν καὶ λιμένος Δάφνης καὶ τῆς μεταξὺ αὐτῶν ὁδοῦ. Ἐκ παραλλήλου καὶ ὁ Διοικητὴς τοῦ Ἁγίου Ὄρους εὐρίσκεται καὶ αὐτὸς ἐπὶ ποδὸς δίδων τὰς τελευταίας ὁδηγίας.

Τὴν εἶδησιν τῆς ἐλεύσεως τῶν ἐπισήμων ξένων ἔφερε τηλεγράφημα τῆς Α. Θ. Παναγιότητος τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου κ. Ἀθηναγόρου πρὸς τὴν Ἱ. Κοινότητα, καθ' ὃ ὁ Μακαριώτατος Πατριάρχης Σερβίας Βικέντιος, ἐξέφρασε τὴν ἐπιθυμίαν ὅπως μετὰ τῆς συνοδίας του ἐπισκεφθῆ καὶ παραμείνῃ ἐπὶ ὀκταήμερον εἰς τὸ Ἅγιον Ὄρος, ἔνθα θὰ λειτουργήσῃ εἰς τὴν Σερβικὴν Ἱ. Μονὴν τοῦ Χελανδαρίου.

Ἐν συνεχείᾳ τὸ τηλεγράφημα ἀνέφερεν ὅτι ἐγένετο ἀποδεκτὴ ὑπὸ τῆς Ἱ. Συνόδου ἡ ἐπιθυμία αὕτη καὶ ὅτι, οἱ Μητροπολίται Θεσσαλονίκης Παντελεήμων, Ἰκονίου Ἰάκωβος καὶ Κασσανδρείας Καλλίνικος, θὰ συνοδεύσουν τὸν Πατριάρχην Σερβίας εἰς τὸν ὁποῖον καὶ συνιστᾷ νὰ γίνουν οἱ προσήκουσαι ὑποδοχαί.

Οὕτω τὴν πρωΐαν τῆς 23ης Ὀκτωβρίου, κατὰ τὸ ἐπικρατοῦν ἐν Ἁγ. Ὁρει π. ἡμ., τὸ ἀντι)λικὸν «Πυρπολητῆς» φέρον τὸν Πατριάρχην μετὰ τῆς ἀκολουθίας του διῆλθεν ἀνοικτὰ τὰς Ἱ. Μονὰς Ἁγ. Παύλου, Διονυσίου, Γρηγορίου καὶ Σίμ. Πέτρας διὰ νὰ καταπλεύσῃ μετ' ὀλίγον εἰς τὸν Ἁγιορειτικὸν λιμένα τῆς Δάφνης. Ἀμέσως ἀνῆλθον ἐπὶ τοῦ πλοίου ὁ Διοικητῆς τοῦ Ἁγ. Ὁρους, ὁ Διοικητῆς τῆς Χωροκῆς, ὁ Λιμενάρχης Θεσσαλονίκης, ὁ Διοικητῆς τοῦ Τμήματος ἁλλοδαπῶν καὶ ὁ Τελώνης, οἵτινες καὶ ἐχαιρέτησαν τὸν Πατριάρχην.

Μετ' ὀλίγον κατῆλθον ἅπαντες τοῦ πλοίου προπορευομένου τοῦ Πατριάρχου τὸν ὁποῖον ὑπεδέχθη εἰς τὴν διὰ βαίωv ἐστρωμένην ἀποβάθραν, ἀντιπροσωπεῖα τῆς Ἱ. Κοινότητος Ἁγίου Ὁρους. Ἀκολουθῶς ἤρχισαν ἀνερχόμενοι δι' ὑποζυγίων πρὸς Καρυὰς, συνοδευόμενοι ὑπὸ ἀνδρῶν τοῦ τμήματος ἀσφαλείας Πολυγύρου. Λόγω τῆς βροχῆς ἐστάθμευσαν εἰς τὴν Ἱ. Μονὴν Ξηροποτάμου, ἔνθα ὁ Πατριάρχης προσεκύνησε τὸ Μέγα Τίμιον Ξύλον τῆς Μονῆς καὶ μετὰ ὀλιγόλεπτον ἀνάπαυσιν ἐσυνεχίσθη ἡ ἄνοδος πρὸς τὰς Καρυὰς εἰς ἣν ἔφθασαν τὴν 5ην ἁγιορειτικὴν ὥραν (12ην μεσημβρινὴν) ἐν μέσῳ γενικῶν χαρμωσύνων κωδωνοκρουσιῶν.

Πρὸ τοῦ μεγάρου τῆς Ἱερᾶς Κοινότητος, ἐπὶ τοῦ ὁποίου δεξιὰ ἐκυμάτιζε ἡ Ἑλληνικὴ σημαῖα μετὰ τὸν δικέφαλον αἰτὸν καὶ ἀριστερὰ ἡ Σερβικὴ τοιαύτη, ὑπεδέχθη τὸν Πατριάρχην ἡ Ἱερὰ Κοινότης ἐν σώματι μετὰ ἐπὶ κεφαλῆς τὸν Πρωτεπιστάτην, οἱ ἀντιπρόσωποι τῶν Ἱ. Μονῶν, ἡ Πατριαρχικὴ Ἐξαρχία μετὰ τοῦ ἐν Ἁγίῳ Ὁρει ἡσυχάζοντος Ἐπισκόπου π. Μηλιτουπόλεως Ἱεροθέου, οἱ καθηγηταὶ καὶ οἱ μαθηταὶ τῆς Ἀθωνιάδος Σχολῆς καὶ πλῆθος μοναχῶν. Ἐνδυθέντος δὲ τοῦ Πατριάρχου ἀρχιερατικὸν μανδύαν καὶ ψαλλόντων τῶν ψαλτῶν τὸ «Ἄξιον Ἐστίν» ἀνῆλθον ἅπαντες εἰς τὴν μεγάλην αἴθουσαν τῶν συνεδριῶν τῆς Ἱ. Κοινότητος.

Μετὰ τὸ πέρας τῆς τελετῆς προσεφώνησε τὸ Σέρβον Πατριάρχην ὁ ἔξ Ἁγίου Ὁρους προερχόμενος Μητροπολίτης Θεσσαλονίκης Παντελεήμων ὡς ἑξῆς :

«Μακαριώτατε. Ἡ Μήτηρ Μεγάλῃ τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησία, τὸ Οἰκουμενικὸν τῆς Καθόλου Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας Πατριαρχ-

χειον, χαίρει σήμερον χαρὰν μεγάλην ἐπὶ τῇ εὐλαβεῖ ἐπισκέψει τῆς Ὑμετέρας Μακαριότητος εἰς τὸ Ἁγιώνυμον καὶ Περιώνυμον Ὅρος τοῦ Ἁθῶ.

Διότι ἔξ ὅσων, ἐν τῇ μακραίῳνι καὶ θεοδοξάστῳ Ἱστορίᾳ τοῦ Ὅρους τούτου εἶναι γνωστόν, πρῶτος Σέρβος Πατριάρχης, ἡ Ὑμετέρα Μακαριότης, ἀνέλαβε διὰ πολλῶν ὁδοιπορικῶν μόχθων καὶ δυσχερειῶν, πορείαν ἱερὰν πρὸς τὰ ἱερὰ τοῦ Ὅρους τούτου Σκηνώματα καὶ ἀφικνεῖται εἰς αὐτὰς ἱερὰς καὶ ἀξιοσεβάστους, ἐν ἀρχῇ σχεδὸν χειμῶνος, εἰς προσκύνησιν Τιμίων Ξύλων τοῦ Ζωοποιοῦ τοῦ Σωτῆρος Σταυροῦ καὶ ἁγίων Λειψάνων καὶ ἱερῶν καὶ ἱστορικῶν τῆς Ὁρθοδόξου Πίστεως Κειμηλίων καὶ Σκευῶν, διὰ τῶν ὁπλοίων τὸ Ὅρος τοῦτο εἶναι, θεία συνάρσει καὶ χάριτι, πεπλουτισμένον, ὡς καὶ τόπων ἱερῶν καθηγιασμένων διὰ τῶν ἀσκητικῶν ἰδρωτῶν καὶ τῶν πνευματικῶν ἀγωνισμάτων ἀνδρῶν, τῷ πυρὶ καὶ τῇ φλογὶ τοῦ θείου ἔρωτος φλεγομένων καὶ καταυγαζομένων, ἅμα δὲ καὶ χαιρετισμὸν καὶ εὐλογίαν ἐν ἀγάπῃ Χριστοῦ, τῆς ὁσίας ταύτης καὶ μοναδικῆς ἐν τῷ κόσμῳ Μοναστικῆς τοῦ Ἁθῶ Συμπολιτείας, ἐν τῇ ὁποίᾳ μορφοῦται καὶ βιοῦται, ἀπὸ αἰῶνων, ὁ ἐνιαῖος καὶ Οἰκουμενικὸς τῆς Ὁρθοδόξου Χριστιανικῆς Πίστεως χαρακτήρ.

Τοῦτο, βεβαίως, ἔφερεν ἐνταῦθα τὴν Ὑμετέραν Μακαριότητα, ἐν παραστάσει καὶ συνοδείᾳ ἐπισήμῳ Ἐκκλησιαστικῇ, καὶ διὰ τοῦτο, ὁ ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ κανονικὸς πνευματικὸς τοῦ Ἁθῶ καὶ τῶν Εἴκοσιν ἐν αὐτῷ Ἱερῶν Σταυροπηγιακῶν καὶ Πατριαρχικῶν Μονῶν καὶ πάντων τῶν λοιπῶν Εὐαγῶν Σεμνείων Ἀρχιεπίσκοπος καὶ Πατὴρ καὶ Κυριάρχης, ὁ Παναγιώτατος Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης, ἀσμένως λίαν παρέσχε τῇ Ὑμετέρᾳ Μακαριότητι τὴν κανονικῶς ὑπ' αὐτῆς αἰτηθεῖσαν κανονικὴν διὰ τὴν ἱστορικὴν ταύτην ἐπίσκεψιν ἄδειαν, προφρόνως δὲ καὶ φιλαδέλφως ἐπέτρεψε τὴν τέλεσιν τῆς θείας εὐχαριστίας καὶ πᾶσαν ἐτέραν ἱερουργίαν καὶ ἱερὰν τελετὴν, ἐν τοῖς ἱεροῖς τοῦ Ὅρους ναοῖς, ἡ Ὑμετέρα περισπούδαστος Μακαριότης ἠθέλεν ἐπιθυμῆσαι.

Ὅπως ἰδιαιτέρα εἶναι ἡ χαρὰ τῆς Α. Θ. Παναγιότητος καὶ συμπάσης τῆς Ἀγιορειτικῆς Ἀδελφότητος, διότι μεταξὺ τῶν ἱερῶν τοῦ Ἁγίου Ὅρους Τόπων, τοὺς ὁποίους ἡ Ὑμετέρα

Μακαριότης ἐπισκέπτεται, συγκαταλέγεται καὶ ἡ Ἱερὰ Βασιλικὴ καὶ Σταυροπηγιακὴ Μονὴ τοῦ Χελανδαρίου, ἐν τῇ ὁποίᾳ ἀπὸ πολλῶν ἔτων, διαβιοῦσι θεαρέστως, τῷ Θεῷ καθοσιωμένοι, Σέρβοι Μοναχοί, τέκνα καὶ ἀδελφοὶ ἐν Χριστῷ ἀγαπητοὶ τῆς Ἀ. Θ. Παναγιότητος καὶ τῆς Ἀγιορειτικῆς Ἀδελφότητος.

Ἡ χαρὰ αὕτη εἶναι δεδικαιολογημένη, διότι ἡ ἐπίσκεψις Ὑμῶν αὕτη ἀνάγει πάντας εἰς ἡμέρας παλαιὰς καί, ἀπὸ Ὁρθοδόξου Χριστιανικῆς ἀπόψεως, ἐνδόξους λίαν καὶ Ἱστορικὰς κατὰ τὰς ὁποίας, δύο μεγάλαι καὶ ὑπὸ τῆς Θείας Προνοίας ἰδιαιτέρως εὐλογημένοι τοῦ Σερβικοῦ Γένους θρησκευτικαὶ προσωπικότητες, ὁ Βασιλόπαις Σάββας καὶ ὁ Βασιλόπαις Πατὴρ αὐτοῦ Στέφανος, ὁ μετέπειτα ἀγιορεΐτης Μοναχὸς καὶ Ὁσιος Συμεών, ὡς διψῶσαι τὴν ψυχικὴν αὐτῶν σωτηρίαν πνευματικαὶ ἔλαφοι, ἔδραμον εἰς τὸν Ἀγιώνυμον τοῦτον τόπον ὅπου, μετὰ πολλῆς τῆς ἐν Χριστῷ ἀγάπης γενόμενοι ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων ἀγιορειτῶν Πατέρων ἀποδεκτοί, ἐγκρίσει Βασιλικῇ καὶ τῶν οἰκείων κυριάρχων εὐσεβεστάτων Βυζαντινῶν Βασιλέων, ἔλαβον τὸ μοναχικὸν σχῆμα καὶ κατετάγησαν εἰς τὴν Ἀγιορειτικὴν Ἀδελφότητα, τῆς ὁποίας ἐχημάτισαν μέλη ἀδελφὰ πιστὰ καὶ τετιμημένα.

Ἐντεῦθεν καὶ δι' αὐτῶν μετεδόθη τὸ ἐν Ἀγίῳ Ὁρει φυλασσόμενον καὶ καλλιεργούμενον Χριστιανικὸν φῶς τῆς ἐν Χριστῷ ἀναγεννήσεως τῶν ἀνθρώπων εἰς τὴν γενέτηραν αὐτῶν Σερβίαν, τὴν ὁποίαν, Χριστιανικὴν ἤδη καὶ φιλόχριστον, διὰ τῶν ἱεραποστολικῶν μόχθων τῶν μεγάλων ἐκ Θεσσαλονίκης Βυζαντινῶν Διδασκάλων καὶ φωτιστῶν τοῦ Σλαβικοῦ κόσμου, ἁγίων Κυρίλλου καὶ Μεθοδίου. Ὁ δὲ ἅγιος Σάββας, τὸ πνευματικὸν τέκνον τοῦ Ἀγίου Ὁρους, ὁ ἐν Χριστῷ ἀγαπητὸς ἀδελφὸς τῶν ἐν Ἀγίῳ Ὁρει Ἑλληνικῶν Πατριαρχικῶν Μονῶν τοῦ Βατοπεδίου καὶ τοῦ Ζυγοῦ καί, τέλος, τοῦ Χελανδαρίου, δεχθεὶς τὴν Ἱερωσύνην ὑπὸ τοῦ Μητροπολίτου Θεσσαλονίκης Κωνσταντίνου καὶ χειροτονηθεὶς ἐν Νικαίᾳ ὑπὸ τοῦ Οἴκουμ. Πατριάρχου Μανουήλ, τῇ ἐγκρίσει τοῦ Αὐτοκράτορος Θεοδώρου Α' Λασκάρως, Ἀρχιεπίσκοπος Σερβίας, ἐποίμανε θεοφιλῶς, ὡς Σέρβος Ἀρχιεπίσκοπος, τὸν εὐσεβῆ Σερβικὸν Λαόν.

Ταῦτα πάντα, Μακαριώτατε Δέσποτα, ἐν συγκινήσει βαθεῖα καὶ μεγάλῃ χαρᾷ, ἀναμνησκόμεθα σήμερον, ὅτε ἡ Ὑμετέρα

Μακαριότης, Πρωτόθρονος καὶ Πρόεδρος τῆς Αὐτοκεφάλου Σερβικῆς Ἐκκλησίας, ἔρχεται, ἵνα διὰ τῆς ἐπισκέψεως καὶ τῶν εὐλογιῶν Αὐτῆς, ἀποδώσῃ τῷ Ἁγ. Ὅρει τὰς ὀφειλομένας εὐχαριστίας καὶ τιμὰς, ἐφ' οἷς ἀγαθοῖς τοῦτο τῇ ἀγιωτάτῃ Ἐκκλησίᾳ τῆς Σερβίας προσέφερε.

Τοῦτο δέ, σύντρεις οἱ ἐν Χριστῷ ἀδελφοὶ Ἀρχιερεῖς τοῦ Ἁγιωτάτου Οἴκου. Θρόνου, τοὺς ὁποίους ἡ Α. Θ. Παναγιότης ὁ Πατριάρχης ἡμῶν Κύριος Ἀθηναγόρας καὶ ἡ περὶ Αὐτὸν Ἁγία καὶ Ἱερὰ Σύνοδος, εἰς ὑποδοχὴν καὶ χαιρετισμὸν τῆς Ὑμετέρας Μακαριότητος ὤρισαν, κατὰ τὴν εὐσημον ταύτην ὥραν, διαδηλοῦντες, μεταδίδομεν τὸν ἐν Χριστῷ ἀδελφικὸν ἀσπασμὸν τῆς Μητρὸς Μεγάλης Ἐκκλησίας καὶ τῆς Α. Θ. Παναγιότητος, καὶ θερμῶς, ἐξ ὀνόματος τοῦ Οἴκου. Πατριαρχείου, εὐχαριστοῦντες, ἐπὶ τῇ προσγενομένῃ τῷ Ἁγίῳ Ὅρει τιμῇ, εὐχόμεθα ἐκ βαθέων τῇ Ὑμετέρᾳ Μακαριότητι καὶ τῇ ἀγαπητῇ ἡμῖν συνοδίᾳ Αὐτῆς, εὐλογητὴν ἐν πᾶσι τὴν ἐν Ἁγίῳ Ὅρει παραμονήν, πλουσίαν δὲ πάντοτε τὴν ἐξ ὕψους δύναμιν ἐπὶ τὴν ἀδελφὴν Ἐκκλησίαν τῆς Σερβίας, εἰς δόξαν Θεοῦ καὶ τῆς Μιᾶς, Ἁγίας, Ὁρθοδόξου, Καθολικῆς καὶ Ἀποστολικῆς Ἐκκλησίας».

Ἐν συνεχείᾳ ἐκ μέρους τῆς Ἱ. Κοινότητος τοῦ Ἁγίου Ὁρους προσεφώνησεν ὁ πρῶτος τῇ τάξει ἀντιπρόσωπος τῆς Ἱ. Μονῆς Μεγίστης Λαύρας Προηγ Νίκανδρος ὡς ἀκολούθως:

«Μακαριώτατε Πατριάρχα τῆς Σερβίας. Ἐξ ὀνόματος τῶν Εἵκοσιν Ἱερῶν Μονῶν τοῦ Ἁγιωνύμου Ὁρους Σᾶς προσφωνῶ τὸ ὡς εὖ παρέστητε.

Ἐξαιρετικὴ εἶναι ἡ χαρὰ καὶ ἡ συγκίνησις τῶν Ἁγιορειτῶν Πατέρων ἀπὸ τὴν τιμητικὴν ταύτην ἐπίσκεψίν Σας καὶ τὴν ἀπονομὴν τῶν Πατρικῶν εὐλογιῶν Σας.

Ἀκατάλυτοι καὶ ἀδελφικοὶ ὑπῆρξαν ἀνεκαθεν οἱ δεσμοὶ μας μετὰ τοῦ Σερβικοῦ Ἔθνους καὶ τῆς Ἐκκλησίας.

Ὅλα τὰ Ἱερὰ Καθιδρόματα τοῦ Ἄθω θησαυρίζουν Σερβικὰ ἀφιερῶματα καὶ δωρεάς. Ἀλλὰ καὶ εἰς πᾶσαν γωνίαν τῶν Βαλκανίων, ἐπομένως καὶ τῆς Σερβίας, ἔχουν διαδράμει καὶ ἐπιδράσει ἐπωφελῶς πνευματοφόροι ἄνδρες καὶ Διδάσκαλοι τοῦ Ὁρους, ἀπὸ τῶν ἁγίων Παύλου τοῦ Ξηροποταμινοῦ καὶ Σάββα του Χελανδαρινοῦ μέχρι τῶν νεωτέρων, τῶν καλουμένων «τα-

ξειδιωτῶν», οἵτινες διαρκῶς περιέφερον τὰ Ἅγια τῆς Πίστεώς μας ἐκεῖ πρὸς καθαγιασμόν τῶν πιστῶν καὶ ἀναπτέρωσιν τῶν Ἐθνικοθηρησκευτικῶν ἰδεωδῶν. Οἱ δεσμοὶ αὐτοὶ συνεσφίχθησαν ἔτι μᾶλλον διὰ τῆς Μητρὸς τῶν Σέρβων Βασιλομήτορος Ναθαλίας καὶ διὰ τοῦ εὐσεβοῦς Βασιλέως Ἀλεξάνδρου. Προσηύξατο ἐκείνη γονυκλινῆς ἐνώπιον τοῦ Παμμακαρίστου εἰς Βασιλεύουσαν (1893). Προσηυχήθη καὶ ὁ Βασιλεὺς ἐπὶ τοῦ τάφου τῶν προγόνων του εἰς τὴν Ἀκρόπολιν ταύτην τοῦ Ἑλληνικοῦ καὶ τοῦ Παγκοσμίου Πνεύματος. Ἡ εὐγενὴς αὕτη καὶ τιμία σύνδεσις κατέληξεν εἰς τὴν ἀπελευθερωτικὴν ἐποποιίαν τοῦ 1912 καὶ ἐξειδιώχθη ἀπὸ τὰς Χώρας μας ὁ κατακτητῆς.

Αἱ συγκινήσεις καὶ ἀναμνήσεις ἐκείναι δὲν παρῆλθον. Ζοῦν καὶ θὰ ζήσουν αἰωνίως. Ἀπὸ τῆς ἐποχῆς τῶν Βυζαν. Αὐτοκρατορῶν διὰ πρώτην φορὰν ἐπεσκέψατο τότε (1894) τὸ Ἅγιον Ὄρος Ὁρθόδοξος Βασιλεὺς. Καὶ τώρα ἐπίσης διὰ πρώτην φορὰν τὸ ἐπισκέπτεται ἐν ἐνεργείᾳ Σέρβος Πατριάρχης. Μᾶς δίδεται οὕτω ἡ εὐκαιρία, Μακαριώτατε, νὰ διαδηλώσωμεν καὶ πάλιν τὴν χαρὰν μας διότι ἡ Ἁγιωτάτη τῆς Σερβίας Ἐκκλησία ἠδυνήθη νὰ διατηρήσῃ καὶ εἰς τὰς πλέον κρισίμους καὶ σκοτεινὰς στιγμὰς τὰς ὑψηλὰς παραδόσεις τῆς Πίστεώς μας, μὲ σταθερότητα, ἀποφασιστικότητα καὶ αἰσιοδοξίαν. Ἦδη πεποίθαμεν ὅτι, Θεῶ ἐλέει, ἡ καλλιτέρα αὔριον ἀνατέλλει. Ἡ ἀδελφοσύνη Σέρβων καὶ Ἑλλήνων Μοναχῶν, γενικώτερον δὲ ἡ σύμπηξις καὶ σύμπνοια ἐπὶ 10 αἰῶνας, εἰς τὸ Παλλάδιον τοῦτο τῆς Ὁρθοδοξίας, Χριστιανικῆς ὁμοσπονδίας ὑπὸ τὰς πτέρυγας τῆς μιᾶς Μητρὸς ἡμῶν, Μεγάλης τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας, εἶθε νὰ ἀποτελέσουν τὸ παράδειγμα τῆς συνεννώσεως τῶν Χριστιανικῶν Δημοκρατιῶν ἐν ὀνόματι τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ. Εὐχόμεθα εἰσέτι τὴν ἀπανταχοῦ πλήρη ἀποκατάστασιν τῆς Ὁρθοδοξίας καὶ τὴν ἐπάνοδον δι' αὐτὴν τῶν παλαιῶν εὐκλεῶν ἡμερῶν κατὰ τὰς ὁποίας καὶ ὁ Ἱερὸς ἡμῶν Τόπος, μετὰ σεβασμοῦ καὶ προθύμως ὑπὸ πάντων τῶν Ὁρθοδόξων ἐνισχυθεὶς πολυτίμους προσέφερεν ὑπηρεσίας εἰς τὰς Ὁρθοδόξους Ἐκκλησίας καὶ τοὺς πιστοὺς Χριστιανικοὺς λαοὺς αὐτῶν.

ὑπὸ τοιαύτας σχέσεις καὶ εὐχὰς χαιρετίζει ὁ Ἱερὸς ἡμῶν Τόπος τὴν παρουσίαν Σας, Μακαριώτατε, καὶ τὴν παρουσίαν

Σας αὐτὴν τὴν αἰσθάνεται ὡς θερμὴν συμπαράστασιν συνάμα εἰς τὴν δοκιμασθεῖσαν σκληρῶς Ἐκκλησίαν Κωνσταντινουπόλεως μὲ ἀποτέλεσμα ὁ Οἰκουμενικός, ὡς Κοινὸς Πατὴρ, νὰ προσεύχηται ἤδη γονυπετῆς ἐπὶ τῶν ἔρειπίων τῶν ἱστορικῶν ναῶν τοῦ Κέντρου τῆς Ὁρθοδοξίας.

Καὶ τώρα καὶ πάντοτε εὐχόμεθα διὰ τὸ ἔργον Σας, διὰ τὸ ἀγαθὸν τῆς Χώρα Σας καὶ διὰ τὴν ἔνωσιν τῶν Ἁγίων τοῦ Θεοῦ Ἐκκλησιῶν. Καλῶς ἤλθατε».

Ὁ Πατριάρχης Βικέντιος ἐν καταφανῇ συγκίνησει καὶ μὲ πάλλουςαν φωνὴν ἀνταπήντησε διὰ τῶν ἐξῆς:

«Ἀπευθύνομαι πρὸς Ὑμᾶς Πατέρες καὶ ἀδελφοὶ Ἁγιορεῖται. Μὲ μεγάλην συγκίνησιν εἰς τὴν καρδίαν καὶ τὴν ψυχὴν ἀπαντῶ εἰς τοὺς χαιρετισμούς σας. Ἡ συγκίνησίς μου καὶ ἡ συγκίνησις τῆς συνοδίας μου εἶναι μεγάλη, ἀφ' ἧς ἡ Ἁ. Παναγιότης ὁ Οἰκουμενικός Πατριάρχης Κύριος Ἀθηναγόρας ἠδύοκῆσε νὰ ἐπιτρέψῃ νὰ ἐπισκεφθῶμεν τὸ Ἅγιον Ὄρος Ἡμεῖς δὲν ἐρχόμεθα ἐδῶ ὡς περιηγηταί, νὰ ἴδωμεν τὰ ἀξιοθέατα, ἀλλ' ἐρχόμεθα νὰ προσκυνήσωμεν τὸν Ἱερὸν Τόπον ἐνταῦθα εἰς τὴν πηγὴν τῆς Ὁρθοδοξίας καὶ νὰ τονοθῶμεν πνευματικῶς. Ἡ Σερβικὴ Ἐκκλησία ποτὲ δὲν διέκοψε τοὺς δεσμούς της μὲ τὸ Ἅγιον Ὄρος καὶ ἡμεῖς πάντοτε ἐθεωροῦμεν τοὺς ἑαυτοὺς μας Ἁγιορεῖτας. Ἦλθομεν νὰ προσκυνήσωμεν τὴν Ἀνωτέραν Ἀκαδημίαν διότι ἐὰν δὲν ὑπῆρχε τὸ Ἅγιον Ὄρος, οἱ Σέρβοι κατὰ πᾶσαν πιθανότητα θὰ ἦσαν μὲν χριστιανοί, ἀλλὰ δὲν θὰ ἦσαν Ὁρθόδοξοι. Τὰ Μοναστήρια τοῦ Ἁγίου Ὄρους ὑπῆρξαν διδάσκαλοι τῶν διδασκάλων μας. Καὶ ἡμεῖς σήμερον ἤλθομεν ἐδῶ διὰ νὰ διδαχθῶμεν καὶ ν' ἀντλήσωμεν πνευματικὰς δυνάμεις. Εἰς ἡμᾶς δὲν χρειάζεται ὑλικὴ βοήθεια ἀλλὰ πνευματικὴ ἐνίσχυσις, ἡ ὁποία ἀκτινοβολεῖ ἐνταῦθα. Ἡ Ἁ. Θ. Παναγιότης ὁ Πατριάρχης Κύριος Ἀθηναγόρας ἔκαμε μεγάλο ἔργον ποὺ κατέστησε δυνατὴν τὴν ἐπίσκεψιν αὐτὴν καὶ ἐπέτρεψεν ἡμῖν νὰ λειτουργήσωμεν καὶ νὰ ἀναπνέωμεν τὸν ἴδιον ἀέρα τὸν ὁποῖον ἀνέπνεον καὶ οἱ μεγάλοι μας διδάσκαλοι. Κατέστησε δυνατὸν νὰ ἐπισκεφθῶμεν αὐτοὺς τοὺς Ἱεροὺς Τόπους, τοὺς ὁποίους ἡ Θεία Πρόνοια ἔταξε νὰ φωτίζουν εἰς ὀλόκληρον τὴν Ὁρθοδοξίαν. Κατὰ τὸ ταξείδιον αὐτὸ παντοῦ συναντήσαμεν μεγάλην προθυμίαν καὶ εὐχαριστοῦμεν τὸν Θεὸν καὶ ὄλους ἐκείνους οἱ ὁποῖοι

μας ἐδέχθησαν μὲ ἀδελφικὴν ἀγάπην. Εἶμαι πεπεισμένοι ὅτι σήμερον μᾶς εὐλογοῦν ἀπὸ τὸν οὐρανὸν οἱ ἅγιοι Πατέρες Ἑλληνες καὶ Σέρβοι καὶ προσεύχονται εἰς τὸν Θεὸν ὅπως ἡ Ὁρθοδοξία λάμψη ἐν ὅλῃ τῇ δόξῃ. Δόξα τῷ Θεῷ πάντων ἔνεκεν».

Ἀκολούθως ὁ χορὸς τῶν ψαλτῶν ἔψαλε τὸν πολυχρονισμόν τοῦ Πατριάρχου καὶ τελευταῖον προσεφέρθησαν διάφορα ἀναψυκτικά.

Μετὰ δῖωρον παρετέθη γεῦμα εἰς τὸ ἀντιπροσωπεῖον τῆς Ἱ. Μονῆς τοῦ Βατοπεδίου ἐκ μέρους τῆς Ἱ. Κοινότητος, εἰς τὸ ὁποῖον παρεκάθησαν ὁ Σέρβος Πατριάρχης μετὰ τῆς συνοδίας του, ἀποτελουμένης ἐκ τῶν ἐπισκόπων Βανάτου Βησσαρίωνος καὶ Βουδαπέστης Γερμανοῦ, τῶν Σταυροφόρων Πρωθιερέων Ἄλ. Λαζάρεβιτς καὶ Ντ. Βάσιτς, τῶν Πρωθιερέων Μιλ. Σμίλλαβιτς καὶ Μιλ. Φαντέκα, τοῦ πρεσβυτέρου Τοβ. Κριτσέβσκυ, τοῦ Γραμματέως τοῦ Πατριάρχου Διακόνου Γεωργ. Ζούνιτς, τοῦ Διακόνου Τσ. Δράσκοβιτς καὶ τοῦ Ἑλληνομαθοῦς Σέρβου Ν. Κώσιτς, ἡ Πατριαρχικὴ Ἐξαρχία, ὁ Ἐπίσκοπος π. Μηλιτουπόλεως, ὁ Διοικητὴς Ἀγ. Ὁρους, ὁ Πρωτεπιστάτης καὶ τὰ μέλη τῆς Ἱ. Κοινότητος.

Εἰς τὸ αὐτὸ ἀντιπροσωπεῖον παρετέθη καὶ τὸ δεῖπνον κατὰ τὸ ὁποῖον ὁ Διοικητὴς τοῦ Ἀγίου Ὁρους κ. Κ. Κωνσταντόπουλος ἀπευθυνόμενος πρὸς τὸν Μακαριώτατον, ἐξέφρασε τὴν δόξαστον, χαρὰν ὄλων ἢ ὁποῖα εἶναι διπλῇ. Πρῶτον διότι εἰς τὸ σεπτὸν πρόσωπόν του ὑποδέχονται τὸν Πρωκαθήμενον τῆς Σερβικῆς Ἐκκλησίας, καὶ δεύτερον διότι οὗτος ἔρχεται ἀπὸ μίαν χώραν αἱ μετὰ τῆς ὁποίας σχέσεις τῆς Ἑλλάδος εἶναι ἀρχαιότερον πολὺ στεναί. Ἡ χαρὰ τῶν Ἀγιορειτῶν, εἶπεν, εἶναι καταφανὴς καὶ δεδικοιολογημένη. Ἡ Ἀ. Μακαριότης ἔλαβε τὸν κόπον νὰ ἔλθῃ, μάλιστα μὲ αὐτὴν τὴν κακοκαιρίαν, διὰ νὰ ἐπισκεφθῇ τὸ μεγάλο αὐτὸ Προσκύνημα, τὸ μεγαλύτερον ἴσως χριστιανικὸν Προσκύνημα μετὰ τοὺς Ἁγίους Τόπους, διὰ νὰ προσκυνήσῃ εἰς τὸν Τόπον αὐτόν, τὸν ὁποῖον καὶ Αὕτη θεωρεῖ, ὡς πρὸ ὀλίγου ἐτόνισε, πηγὴν καὶ κέντρον πνευματικοῦ πολιτισμοῦ.

Αὐτὸς ὁ τόπος τῆς περισυλλογῆς, τῆς ἀσκήσεως καὶ τῆς προσευχῆς εἰς τὸν ὁποῖον ἀπὸ ἑκατονταετιῶν καλλιεργεῖται ἡ

μοναχική ιδέα, προσέφερε και προσφέρει τόσα εις τὴν Ὁρθοδοξίαν, ὥστε νὰ θεωρῆται Κιβωτὸς αὐτῆς. Ἔχουν περάσει σχεδὸν χίλια χρόνια ἀφότου ἐπραγματοποιήθη εἰς τὸν ἱερὸν Τόπον, — καὶ τὸ βλέπομεν καὶ σήμερον νὰ γίνεται ἐμπρὸς εἰς τοὺς ὀφθαλμούς μας πραγματικότης — ἓνα ἰδανικόν : Ἡ εἰρηνική, ἐλευθέρα καὶ ἀδελφική συμβίωσις ἐπάνω εἰς αὐτὸν τὸν βράχον τῶν φιλοξενούντων Ἑλλήνων καὶ ἄλλων ὀρθοδόξων πάσης φυλῆς καὶ δὴ φίλων Σέρβων. Τοῦτο, εἶναι ἀπόδειξις ὅτι ἐξακολουθεῖ νὰ πνέῃ εἰς τὸν χῶρον αὐτὸν ζωντανὸν τὸ πνεῦμα τῶν Πατέρων. Εἶναι τὸ φιλελεύθερον πνεῦμα τὸ ὁποῖον διακρίνει τὴν Ὁρθοδοξίαν καὶ τὸ ὁποῖον εὐρίσκει τὴν ἐκδήλωσίν του ἐπάνω εἰς αὐτὴν τὴν Ἑλληνικὴν γῆν, ὅπου ἀνέκαθεν φύεται καὶ εὐδοκίμει τὸ δένδρον τῆς ἐλευθερίας.

Πρὸ ὀλίγων στιγμῶν τὸν ἠρώτησεν ὁ Μακαριώτατος τί σκέπτεται καὶ πῶς ἀντιμετωπίζει τὸ πρόβλημα «μοναχισμός». Δὲν τὸν εὐρίσκει, εἶπεν, ἀνέτοιμον αὐτὴ ἡ ἐρώτησις, διότι πολλάκις ἐσκέφθη γύρω ἀπὸ αὐτὸ τὸ θέμα. Σήμερα, ἰδιαίτερος σήμερον, ἔχει ἀνάγκην ὁ κόσμος τοῦ μοναχισμοῦ ἤδη ἀπὸ ἑκατονταετιῶν ἤρχισε νὰ ἐξαπλώνεται, ἰδίως εἰς τὴν Εὐρώπην, τὸ πνεῦμα ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον ἔχει πολλὰ ὀνόματα, διότι ἄλλοτε μὲν ἀποκαλεῖται μηχανοκρατικὸν καὶ ἄλλοτε θετικιστικόν, φυσιοκρατικόν, ὑλοκρατικὸν καὶ τέλος μηδενιστικόν. Εἶναι πνεῦμα ἀπελπισμοῦ. Εἶναι τὸ πνεῦμα ποὺ δὲν κατώρθωσε νὰ προσπεράσῃ καὶ ἔχει ὡς ἄκραν ἐπίγνωσίν του τὸ τέλος. Εἶναι τὸ πνεῦμα ποὺ δὲν κατώρθωσε νὰ ὑπερνικήσῃ τὴν μοναξιά, τὴν παγερότητα τοῦ θανάτου δὲν κατώρθωσε νὰ ἐγγίσῃ τὴν Ἀνάστασιν, τὴν δύναμιν τῆς Ἀναστάσεως.

Ὁ Χριστιανισμὸς διὰ νὰ ἠμπορέσῃ νὰ ἔχῃ γνησίαν πνευματικὴν ἐπικαιρότητα καὶ ἐπίδρασιν πρέπει νὰ εὔρη τρόπον — καὶ ὑπάρχουν τρόποι — διὰ νὰ ἀναζωογονήσῃ τὸν μοναχισμόν. Ὁ Χριστιανισμὸς πρέπει νὰ στρέψῃ περισσότερον τὴν προσοχὴν πρὸς αὐτὸ ποὺ λέγομεν Ὁρθοδοξίαν, καὶ τὸ ὁποῖον θὰ ἠδύνατο νὰ ἀποδοθῆ ὡς ἡ πλέον ἐπιτυχὴς καὶ καρποφόρος σύνθεσις ἀναμέσον τῆς ἐξ ἀποκαλύψεως εὐαγγελικῆς ἀληθείας καὶ τοῦ Ἑλληνικοῦ Λόγου. Πρέπει νὰ διδαχθῆ ἀπὸ τὴν Ἐκκλησίαν τῆς κραταίως πλοῆς τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, ἀπὸ τὴν Ἐκκλησίαν τῆς Ἀναστάσεως, τὴν Ἁγίαν Ὁρθόδοξον Ἐκκλησίαν.

Χωρὶς πνευματικὰς νησίδας, ὅπως μία μοναδικὴ τοιαύτη εἶναι ἢ τοῦ Ἁγίου Ὄρους ὅπου ἀποφασιστικοὶ ἄνδρες ἐπιδιώκουν τὴν ἀριότητα καὶ ἔχονται τῶν παραδόσεων καὶ κρατοῦν αὐτάς, ὅπου καὶ σήμερον μοναχοὶ ἀγωνίζονται ἵνα ἐπιτύχουν τὴν βίωσιν τῆς παρουσίας τοῦ Κυρίου καὶ τῆς μετ' Αὐτοῦ μυστικῆς ἐνώσεως, δὲν δύναται ὁ Χριστιανισμὸς νὰ ἀξιοποιηθῆ, ὅπως εἶναι ἀνάγκη νὰ ἀξιοποιηθῆ διὰ νὰ λυτρώσῃ τὸν εἰς τὰς ἡμέρας μας περισσότερον παράποτε ἄλλοτε ἀγωνιῶντα ἄνθρωπον, τὸν ἄνθρωπον τῆς ἐποχῆς τοῦ μηδενισμοῦ, καὶ νὰ δώσῃ καρποὺς πραγματικοῦ πολιτισμοῦ. Ἀπὸ αὐτὴν τὴν μοναχικὴν νησίδα μὲ τὰς 20 Βυζαντινὰς τῆς Ἀκροπόλεως καὶ τὰ τόσα σεμνεῖα τῆς, ἀπὸ αὐτὸ τὸ Ἱερὸν Ἄλσος τῆς Ὁρθοδοξίας ὠρμήθη πρὸ 750 ἐτῶν περίπου καὶ ὁ ἔνδοξος πρόγονος τοῦ Προκαθημένου τῆς Σερβικῆς Ἐκκλησίας, ὁ κτίτωρ τῆς Ἱ. Μονῆς Χελανδαρίου, Ἁγιος Σάββας καὶ ὠργάνωσε τὴν Ἐκκλησίαν τῶν Σέρβων. Χειροτονηθεὶς Ἀρχιεπίσκοπος Ἰπεκίου ὅπρὸ τὸν Οἰκουμενικὸν Πατριάρχην Μανουὴλ Β' ἀνέλαβε τὸ τεράστιον ἔργον τῆς πνευματικῆς καθοδηγήσεως τοῦ νεοφωτίστου τότε, γενναίου λαοῦ τῶν Σέρβων. Ἐχειροτόνησεν ἐπισκόπους, συνέγραψεν ἔργα ἀφορῶντα εἰς τὰ τῆς διοικήσεως τῆς Ἐκκλησίας καὶ μετέφρασεν ἐκ τῆς Ἑλληνικῆς, θρησκευτικὰ συγγράμματα καὶ ἐκκλ. βιβλία. Ἔτσι τὸ Χελανδάριον, ὅπου καὶ σήμερον ἀσχοῦνται Σέρβοι Μοναχοὶ καθόλα καλοὶ Ἁγιορεῖται, συνεργαζόμενοι ἀνέκαθεν, ἐν συμπονοῖα μὲ τὴν Ἱερὰν Κοινότητα — ἀπέβη ἀφειτηρία μιᾶς ἐξόχου πολιτιστικῆς προσπαθείας.

Περαιτέρω ὁ κ. Διοικητὴς παρέστησε τὴν σημερινὴν ἡμέραν ὡς ἡμέραν ἑορτῆς διὰ τὸ Ἅγιον Ὄρος τὸ ὁποῖον ὑποδέχεται τὴν θεοτίμητον Κορυφὴν τῆς Ἐκκλησίας τῶν Σέρβων, πεφιλημένης, ὡς ἐτόνισε, θυγατρὸς τῆς ἐπ' ἑσχάτων δεινῶς πληγείσης Μητρὸς, τῆς Ἐκκλησίας Κωνσταντινουπόλεως.

Ἀκολούθως ὁ κ. Διοικητὴς Ἁγίου Ὄρους προσέθεσεν ὅτι ἐδῶ εἰς τὴν Ἱερὰν Χερσόνησον ἡμπορεῖ κανεὶς νὰ βιώσῃ τὸ γνήσιον βυζαντινὸν πνεῦμα, διότι καὶ αἱ πέτραι ἀκόμη ἀντηχοῦν τὸν ἦχον τῆς ἐνδόξου ἐκείνης ἐποχῆς τοῦ κατ' ἐξοχὴν χριστιανικοῦ ἔθνους. Ὅπου δὲ καὶ νὰ στρέψῃ κανεὶς τὸ βλέμμα του βλέπει θόλους Βυζαντινῶν Ἐκκλησιῶν, στεφανωμένους μὲ

τὸ σύμβολον Ἐκείνου, ὅστις ἐκήρυξεν εἰρήνην ἐπάνω εἰς τὴν γῆν καὶ εὐδοκίαν εἰς τοὺς ἀνθρώπους.

Τέλος ὁ κ. Διοικητὴς ἠνυχήθη ἐκ μέρους τῆς Β. Κυβερνήσεως εἰς τὸν Μακαριώτατον (καὶ τὴν ἀκολουθίαν του) τὸ «ὡς εὖ παρέτη» κλπ.

Εἰς τὴν προσφώνησιν ταύτην τοῦ κ. Διοικητοῦ τοῦ Ἁγίου Ὁρους ὁ Μακαριώτατος ἀπήντησε τὰ ἑξῆς :

«Ὁμολογῶ ὅτι εὐρίσκομαι εἰς ἀμηχανίαν πῶς ν' ἀπαντήσω εἰς τὴν προσφώνησιν αὐτήν. Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ταξειδίου αὐτοῦ ἀπήντησα εἰς πολλὰς προπόσεις. Ὁ κ. Διοικητὴς Ἁγίου Ὁρους μὲ τὴν προσφώνησίν του μὲ ἔφερε εἰς ἀμηχανίαν. Εἰς τὴν προσφώνησίν του ἤκουσα σκέψεις αἱ ὁποῖαι ἀκούονται σπανίως.

Συμφωνῶ ἀπολύτως μὲ τὸν κ. Διοικητὴν καὶ τὸν εὐχαριστῶ διὰ τοὺς ὠραίους του λόγους. Ὁ Ὁρθόδοξος μοναχισμὸς εἶχεν εἰς τὸ παρελθὸν διάφορα καθήκοντα. Ὑπερήσπιζε τὴν Πίστιν καὶ ἐστήριζε τὴν Πίστιν, ἠρωϊκῶς ὑπέφερε τοὺς διωγμούς. Καὶ ὅταν τὰ Κράτη μας κατελύθησαν, ὁ Ὁρθόδοξος μοναχισμὸς ἔμεινεν εἰς τὰς ἐπάλλξεις τῆς Πίστεως καὶ ἀπέβη ὁ Πατὴρ καὶ ἡ Μήτηρ τοῦ καταπιεζομένου λαοῦ. Μὲ αὐτὰ ὁ ρόλος τοῦ μοναχισμοῦ δὲν ἐτελείωσε, διότι καὶ τώρα προβάλλουν μεγάλα καθήκοντα διὰ τοὺς Μοναχοὺς. Μάλιστα ἴσως σήμερον θὰ πρέπει οἱ μοναχοὶ νὰ σηκώσουν τὴν σημαίαν τῆς Πίστεως ἐναντίον τῆς ἀπιστίας καὶ τῆς ἀθεΐας. Πιστεύω ὅτι ὁ Μοναχισμὸς, ἂν παραστῇ ἀνάγκη, καὶ σήμερον θὰ ἐκτελέσῃ τὸ καθήκόν του.

Εὐχαριστῶ τὸν κ. Διοικητὴν διὰ τὴν ὑποδοχὴν καὶ διὰ τοὺς ὠραίους λόγους καὶ τὰς εὐχὰς του. Εὐχαριστῶ τὸν Παναγιώτατον Οἰκουμενικὸν Πατριάρχην Κύριον Ἀθηναγόραν, ὁ ὁποῖος κατέστησε δυνατὴν τὴν ἐπίσκεψίν μας ταύτην. Παρακαλῶ τοὺς Σεβασμιωτάτους ἀπεσταλμένους του νὰ τοῦ διαβιβάσουν τὰς θερμὰς εὐχαριστίας ὅλων μας.

Χαιρετίζω τοὺς Μοναχοὺς τοῦ Ἁγίου Ὁρους καὶ ἱκετεύω τὸν Θεὸν νὰ τοὺς δίδῃ δύναμιν πρὸς ἐκπλήρωσιν τοῦ καθήκοντός των, τὸ ὁποῖον, ὅπως ὅλοι γνωρίζομεν, τυγχάνει βαρὺ καὶ δύσκολον. Ὅταν ἔλθουν δυσχερεῖς περιστάσεις διὰ τὴν Ἐκκλησίαν, ἐγὼ πιστεύω ἀπολύτως ὅτι ὁ Μοναχισμὸς θὰ ἐμφανι-

σθῆ ὡς σωτήρ. Εἶθε Κύριος ὁ Θεὸς νὰ ἐνισχύσῃ τοὺς Ἅγιο-
ρείτας Μοναχοὺς καὶ νὰ τοὺς κάμῃ νὰ λάμπουν εἰς τὴν Ἱστο-
ρίαν τῆς Χριστιανικῆς Ἐκκλησίας καὶ εἰς τὸ μέλλον ὅπως ἔλαμ-
πον καὶ μέχρι τοῦδε.

Ἐψώνω τὸ ποτήριον αὐτὸ εἰς ὑγείαν τῆς Α. Μ. τοῦ Βασι-
λέως τῶν Ἑλλήνων Παύλου, τῆς Βασιλικῆς Οἰκογενείας, τοῦ
Παναγιωτάτου Οἴκου. Πατριάρχου Κυρίου Ἀθηναγόρου τοῦ
κ. Διοικητοῦ Ἁγ. Ὁρους, καὶ τέλος τῶν Μοναχῶν τοῦ Ἱεροῦ
Τόπου πρὸς δόξαν δὲ ὀλοκλήρου τῆς Ὁρθοδοξίας. Δόξα τῷ
Θεῷ πάντων ἔνεκεν».

Τὴν ἐπομένην ὁ Πατριάρχης παρηκολούθησε τὴν ἀκολου-
θίαν καὶ τὴν Λειτουργίαν καὶ εὐθὺς ἀμέσως μετὰ τὸ πέρασ αὐ-
τῆς ἀνεχώρησαν ἅπαντες δι' ὑποζυγίων διὰ τὴν Ἱ. Μονὴν τοῦ
Βατοπεδίου εἰς τὴν ὁποίαν ἐπὶ ἓν ἔτος ἐμόνασαν οἱ Σέρβοι
Ἁγιοὶ Σάββας καὶ Συμεών.

Καὶ ἐδῶ ἡ ὑποδοχὴ ἦτο βασιλική. Μετὰ τὴν δοξολογίαν
παρετέθη γεῦμα εἰς τὸ ὁποῖον παρεκάθησαν περὶ τὰ 80 πρόσω-
πα. Τὸν Πατριάρχην προσεφώνησεν ὁ ἐκ τῶν προϊσταμένων τῆς
Μονῆς Γέρον Ἀλέξανδρος, τὸ δὲ ἀπόγευμα τῆς ἰδίας ἡμέρας
ἀνεχώρησαν διὰ βενζινοπλοίου διὰ τὴν Ἱερὰν Σερβικὴν Μονὴν
τοῦ Χελανδαρίου, γενόμενοι δεκτοὶ μεγαλοπρεπῶς ὑπὸ τῶν Σέρ-
βων Μοναχῶν. Δύο μεγάλαι σημαῖαι, ἡ Σερβικὴ μὲ τὰ βασιλικά
Σερβικὰ χρώματα καὶ ἡ Ἑλληνικὴ, ἐκυμάτιζον πρὸ τῆς εἰσόδου
τῆς μεγάλης ταύτης Μονῆς ἐπὶ πανυπήλων ἱστών. Ἐψάλη δοξο-
λογία κατανυκτικὴ καὶ ὠμίλησεν ὁ Προηγ. Δοσίθεος, ἀνταπαν-
τήσαντος τοῦ Πατριάρχου.

Τὴν 26ην Ὀκτωβρίου (π. ἡμ.) ἑορτὴν τοῦ Ἁγίου Δημη-
τρίου ἐλειτούργησεν ὁ Πατριάρχης μετὰ τῶν Μητροπολιτῶν τῆς
πατριαρχικῆς Ἐξαρχίας καὶ τῶν ἐκ τῆς συνοδίας του Ἐπισκό-
πων Βανάτου καὶ Βουδαπέστης μετὰ εἰκοσάδος ἱερέων καὶ δια-
κόνων Ἑλλήνων καὶ Σέρβων ἐνδεδυμένων πολυτίμων βυζαντι-
νῶν ἱερῶν ἀμφίων.

Ἡ λειτουργία ἐτελέσθη καὶ τὰς δύο γνώσας καὶ παρηκο-
λούθησαν ταύτην ὅλαι αἱ ἐν Καρναῖς Κρατικαὶ ἀρχαὶ καὶ οἱ
συνθετεῦντες τὸν Πατριάρχην κατὰ τὸ ταξειδίον του ἐκ
μέρους τῆς Ἐκκλησίας, ὁ ἀρχιμανδρίτης Ἡλίας Ἀποστολίδης

καὶ ἐκ μέρους τοῦ Β. Ὑπουργείου - τῶν Ἐξωτερικῶν ὁ κ. Γ. Καλογεράς.

Εἰς τὸ παραταθὲν πλούσιον γεῦμα προσεφώνησε τὸν Πατριάρχην Βικέντιον ὁ ἐκ τῶν προϊσταμένων τῆς Μονῆς Προηγούμενος Μωϋσῆς διὰ τῶν ἐξῆς :

«Θεομὴν ὑψώνω εὐχαριστήριον δοξολογίαν εἰς τὸν ἐν Τριάδι προσκυνούμενον Θεὸν ἡμῶν καὶ τὴν ὑπέρμαχον τοῦ χριστεπώνυμου στρατηγὸν καὶ προστάτιδα τοῦ Ἀγιωνύμου Ὁρους καὶ τῆς Ἱ. ἡμῶν Μονῆς Τριχεροῦσαν, διότι εἰς ἐμὲ τὸν ἐλάχιστον ἔλαχεν ὁ βαρὺς κλῆρος νὰ διερμηνεύσω κατὰ τὴν εὔσημον καὶ ἱστορικὴν ταύτην ἡμέραν, διὰ τε τὸν Ἀγιώνυμον Τόπον καὶ τὴν Ἱερὰν καὶ σεβασμίαν Σερβικὴν Μοῆν τοῦ Χελανδαρίου τὴν ἣν αἰσθανόμεθα συγκίνησιν, χαρὰν καὶ ὑπερηφάνειαν, διότι εὐδοκία τῆς πρὸς τὸ συμφέρον τὰ πάντα οἰκονομούσης βουλῆς τοῦ Κυρίου, ἀπολαμβάνομεν τῆς χαρᾶς νὰ φιλοξενῶμεν τὸν Μακαριώτατον Πρωθιεράρχην τῆς ὁμοαίμου Σερβικῆς Ἐκκλησίας μετὰ τῆς συνοδίας του, καὶ τὰς ἀντιπροσωπείας τῆς σεπτῆς κορυφῆς τῆς Μητρὸς Μεγάλης τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας.

Ἀπέλλειπε εἰς ἐμὲ καὶ τοῖς ἀδελφοῖς μου ἡ δύναμις νὰ ἐκφράσωμεν πλήρως τὰ συναισθήματα ὑπὸ τῶν ὁποίων πλυμμηρίζεται ἡ καρδιά ἡμῶν καὶ νὰ ἐξωτερικεύσωμεν τὰς πνευματικὰς ἀνατάσεις καὶ τὴν ἀναζωογόνησιν, τὰς ὁποίας προξενεῖ τῶν ὑμετέρων Ἀγιοτήτων ἡ παρουσία. Μόνον ἡ τοῦ Χρυσορρήμονος τὴν γλῶτταν δεινότης καὶ ὁ κάλαμος θ' ἀντεπεκρίνοντο εἰς τὴν παροῦσαν περίστασιν, δι' ὃ ἐξαιτοῦμαι τὴν ἐπειεικῆ ἡμῶν κρίσιν.

Τὰ ὁμόδοξα ἔθνη τῶν Ἑλλήνων καὶ τῶν Σέρβων ἀπὸ τῆς ἐποχῆς τῆς μεγάλης Χριστιανικῆς βυζαντινῆς αὐτοκρατορίας, ἐβάδιζον καὶ βαδίζουν ἀπὸ κοινοῦ τὸν δρόμον τῶν πεπωμένων τῆς ἱστορίας των.

Οἱ Σέρβοι δὲν λησμονοῦσιν ὅτι εἰς τὸν αὐτοκράτορα Ἡράκλειον ὀφείλουν τὴν ἐθνικὴν αὐτῶν ἀποκατάστασιν. Ἀναγνωρίζουσιν ὅτι οἱ μακάριοι ἱεραπόστολοι Ἕλληνες Θεσσαλονικεῖς ἀδελφοὶ Κύριλλος καὶ Μεθόδιος μετέδωσαν αὐτοῖς τὸ ἀληθινὸν φῶς τῆς Ὁρθοδόξου ἡμῶν πίστεως, συνέταξαν τὸ ἀλφάβητον τῶν καὶ μετέφρασαν εἰς τὴν μητρικὴν ἡμῶν γλῶσσαν τὴν Ἁγίαν Γραφήν, ὡς καὶ μέχρι σήμερον παραμένει ἀναλλοίωτος.

Αἰωνίαν διατηρεῖ τὴν εὐγνωμοσύνην καὶ τὸ μνημόσυνον ἢ Ἱερὰ ἡμῶν Μονὴ πρὸς τὸν αὐτοκράτορα Ἀλέξιον Κομνηνὸν- Ἀγγελον, ὅστις διὰ τοῦ σωζομένου μέχρι σήμερον χρυσοβούλλου του ἔδωκεν εἰς τὸν κτήτορα τῆς Ἱερᾶς ταύτης Μονῆς Ἁγίου Σάββαν, τὴν κτίσιν αὐτῆς «ὡς δῶρον αἰώνιον».

Ἀπὸ κοινοῦ ἐβάδιζον τὰ ὁμόδοξα ἔθνη μας τὸν ἱστορικὸν δρόμον των, συμμεριζόμενα τὰς θλίψεις καὶ τὰς χαρὰς ὑπὸ τὴν πνευματικὴν ἡγεσίαν καὶ σκέπην τοῦ Οἰκουμενικοῦ Θρόνου, σύμμαχα εἰς τοὺς κατὰ βαρβάρων ἀμυντικούς καὶ ἐκπολιτιστικούς ἱεροὺς πολέμους των, κατὰ τὸν ἄνωθεν τεθέντα αὐτοῖς προορισμὸν των.

Ἡ Ἱερὰ αὕτη Λαύρα, ὑπῆρξε καὶ εἶναι ἡ πνευματικὴ τροφὸς τοῦ Σερβικοῦ ἔθνους καὶ ἐντεῦθεν ἐξεπορεύθησαν θεόπνευστοι ἄνδρες μεταδώσαντες τὸν Ἑλληνο-Χριστιανικὸν πολιτισμὸν, ἀφοῦ μόνον δώδεκα ἐκ τῶν Πατριαρχῶν τῆς Σερβικῆς Ἐκκλησίας ὑπῆρξαν ἀδελφοὶ τῆς Μονῆς μας, ἵνα μὴ ἀριθμήσωμεν πλείστους ὅσους ἄλλους ἱεραποστόλους τῆς πίστεως Χελανδαρινούς.

Καὶ ἀπὸ κοινοῦ αἱ Ἐκκλησῖαι Μήτηρ καὶ Θυγάτηρ καὶ τὰ ἐν αὐταῖς ταυτιζόμενα ἔθνη μας, ἤρουν τὸν σταυρὸν τοῦ μαρτυρίου ὅταν ἡ ἀνεξιχνίαστος βουλή τοῦ Κυρίου παρεχώρησε τὴν ὑποδούλωσιν αὐτῶν ὑπὸ τὸν ἰσλαμισμὸν. Κατὰ τοὺς μακροίωνας τῆς δουλείας των διεκρίθησαν διὰ τὰ φιλάδελφα αἰσθήματά των καὶ ἀπὸ κοινοῦ καὶ ἐν συμμαχίᾳ ὠργάνωσαν καὶ ἐξετέλεσαν τὸν ἀγῶνα τῆς ἀποτινάξεως τοῦ ζυγοῦ καὶ τῆς ἐθνικῆς αὐτῶν ἀποκαταστάσεως.

Ὁ Ρήγας Φερραῖος εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ Καραγεωργίου εὔρε προστασίαν καὶ ἐνίσχυσιν καὶ εἰς τὴν Σερβίαν συνέταξε καὶ ἐδημοσίευσεν τὴν ὑπέροχον σύλληψίν του τῆς μεγάλης κάρτας τῶν ὀρθοδόξων λαῶν τῆς Βαλκανικῆς χερσονήσου. Οἱ Χελανδαρινοὶ Μοναχοὶ μετὰ τῶν ἄλλων ἀδελφῶν Ἀγιορειτῶν μερίζονται τὸν ἐπιούσιον μετὰ τῶν στρατιωτῶν τοῦ Ἐμμανουὴλ Παππᾶ καὶ ἀδελφωμένοι ἐν Χριστῷ συμπολεμοῦν ὁ εἰς παρὰ τὸν ἄλλον ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας.

Ὁ Γεώργιος Καρτάσιος ἐντεῦθεν λαμβάνει ἐνίσχυσιν καὶ οἱ Χελανδαρινοὶ προθύμως συντάσσονται ὑπὸ τὴν σημαίαν του.

Κατὰ τοὺς ἀπελευθερωτικοὺς πολέμους τοῦ 1912 - 1913 φίλα καὶ σύμμαχα τὰ δύο ἔθνη μας ὑπὸ τὴν σκέψιν τῶν ἀδελφῶν Ἐκκλησιῶν ἐβάδισαν εἰς τὴν ἐκστρατείαν τῆς ἀποτινάξεως τοῦ ζυγοῦ, τοῦ ἐπὶ πέντε αἰῶνας καταπιέζοντος καὶ μολύνοντος τὰς χριστιανικὰς συνειδήσεις ὑπὸ τοῦ ἰσλαμισμού. Ἀλλά, μήπως καὶ εἰς τὰς δοκιμασίας τῶν δύο τελευταίων παγκοσμίων πολέμων αἱ ἀδελφαὶ Ἐκκλησίαι καὶ τὰ ὁμόδοξα ἔθνη δὲν εὐρέθησαν σύμμαχα καὶ παρὰ τὸ πλευρὸν ἀλλήλων ὑπερασπισταὶ τῶν ἱερῶν καὶ ὁσίων ἐν τῷ πανορθόδοξῳ πνεύματι καὶ δὲν ὑπῆρξαν κοιναὶ αἱ θυσίαι ὑπὲρ τῶν ἀνθρωπίνων δικαιωμάτων καὶ τῶν ὑψηλοτέρων καὶ ἀκαταβλήτων ἰδανικῶν τοῦ χριστιανικοῦ πολιτισμοῦ; Τὶ εἴπωμεν καὶ τί λαλήσωμεν πρῶτον; Τοιαῦτα γεγονότα σφυρηλατοῦσι ἀκαταλύτους δεσμοὺς καὶ εὐχύμους πάντοτε ἀποδίδουσι τοὺς καρπούς. Τούτων ἔκφρασις εἶναι καὶ ἡ σημερινὴ ὑμῶν παρουσία εἰς τὴν Ἱερὰν ἡμῶν Μοῆν.

Ἐρμηνεύω τὰ αἰσθήματα ὅλων τῶν ἐν αὐτῇ ἀσκουμένων κατὰ Θεὸν ἀδελφῶν παρακαλῶν ὑμᾶς νὰ βεβαιωθῆτε ὅτι ἀνέκφραστος εἶναι ἡ χαρὰ μας καὶ αἰωνία θὰ παραμείνῃ ἡ εὐγνωμοσύνη μας διὰ τοὺς κόπους εἰς οὓς ὑπεβλήθητε ἐν καιρῷ χειμῶνος νὰ μᾶς χαρίσητε τὰς εὐφροσύνας ἡμέρας τῆς ἐνταῦθα παραμονῆς σας.

Ἀπορίᾳ συνεχόμενοι διὰ τὸ δυσεξόφλητον αὐτὸ χρέος μας καὶ μὴ ἔχοντες τί προᾶξι, καταφεύγομεν εἰς τοὺς φιλοστόργους ἡμῶν κτήτορας τοὺς Ἁγίους Συμεὼν καὶ Σάββαν καὶ τὴν προστάτιδά μας Ὑπεραγίαν Θεοτόκον καὶ παρακαλοῦμεν καὶ λέγομεν: Ἐν ταῖς ἐντεύξεσιν Ὑμῶν, ἐνώπιον τοῦ Θρόνου τῆς μεγαλωσύνης τοῦ Κυρίου, ἱκετεύσατε τῷ δομήτορι Χριστῷ ἵνα διαφυλάτῃ τὴν Ἁγίαν Ἐκκλησίαν Του ἀπὸ παντὸς ὄρατοῦ καὶ ἀοράτου ἐχθροῦ. Εὐχέσθε ὑπὲρ τοῦ Οἴκουμενικοῦ καὶ πανευκλεοῦς Θρόνου τοῦ ἀπ' αἰῶνος μέχρις ἐσχάτων αἴροντος τὸν Σταυρὸν τοῦ μαρτυρίου; ἵνα ἀνακουφίξῃ τὸ βάρος αὐτοῦ. Μεσιτεύσατε τῷ Παρακλήτῳ Πνεύματι, ἵνα φωτίξῃ, ἐνισχύῃ καὶ καθοδηγῇ ἐν ἀδιαπτῶτῳ ὑγείᾳ ἐπὶ μήκιστον τὸν Παναγιώτατον Οἴκουμενικὸν Πατριάρχην καὶ στοργικὸν ἡμῶν πατέρα Ἀθηναγόραν τοὺς προκαθημένους τῶν ἀδελφῶν Ἐκκλησιῶν, Ἑλληνικῆς καὶ Σερβικῆς μετὰ τῶν περὶ Αὐταῖς Ἁγίων Συνόδων καὶ

τῶν σεβασμιωτάτων Ἀρχιερέων, εἰς τὴν ὀρθοτόμησιν τοῦ λόγου τῆς ἀληθείας καὶ πρεσβεύετε ὑπὲρ τοῦ Ἀγιωνύμου ἡμῶν τόπου, ἵνα αὐτὸν μὲν διαφυλάττη ἄσινῃ εἰς τὸν αἰῶνα, ἡμᾶς δὲ καταξίωση τῆς οὐρανίας Βασιλείας του. Ἀμήν».

Ὁ Πατριάρχης ἀπήντησεν ὡς ἑξῆς περίπου :

Ἀπαντῶν ἐπιστρέφω 55 χρόνια ὀπίσω. Δὲν ἤμπορῶ νὰ μὴν ἐνθυμηθῶ ἓνα γεγονός ὅτε ἤμην 10 ἐτῶν. Εἰς τὸ Δημοτικὸν σχολεῖον τοῦ χωριοῦ ἀπήγγειλα ἓνα ποίημα ἀφιερωμένον εἰς τὸν Ἅγιον Σάββαν. Αὐτὸ ἦτο ἡ πρώτη μου ἐπαφὴ μὲ τὸν Ἅγιον Σάββαν. Καὶ τότε καὶ τώρα αἰσθάνομαι τὴν ἰδίαν συγκίνησιν. Τώρα ἡ συγκίνησις μου εἶναι ἀκόμη μεγαλυτέρα διότι τώρα γνωρίζω πολὺ περισσότερα περὶ τοῦ Ἁγίου Σάββα ἢ ὅταν ἤμουν παιδί. Εἶμαι εὐχαριστημένος πρὸς ἐπάτησα εἰς τὰ ἴχνη τοῦ Ἁγίου Συμεῶν καὶ τοῦ Ἁγίου Σάββα. Ὁ Ἅγιος Σάββας ἔθεσε τὴν σφραγίδα ἐπὶ τῆς τύχης τοῦ Λαοῦ του. Οὗτος εἶναι ὁ δημιουργὸς τοῦ πολιτισμοῦ καὶ τῆς παιδείας τοῦ λαοῦ του. Εὐχαριστῶ τὸν Κύριον τὸν Θεὸν πρὸς ἐπέτρεψεν ὅπως ἡμεῖς οἱ ἀνάξιοι διαδοχοὶ του διέλθωμεν διὰ τῶν ἰδίων ἀτραπῶν διὰ νὰ προσκυνήσωμεν τὸν ἱερόν τόπον, ὅπου οὗτος ἔζησε καὶ εἰργάσθη διὰ τὸν λαόν του. Ἡ χαρὰ μας καὶ ἡ συγκίνησις μας δὲν δύναται νὰ ἐκφραστοῦν. Εὐρισκόμεθα εἰς τὴν πηγὴν τοῦ πολιτισμοῦ μας καὶ παρακαλοῦμεν τὸν Θεὸν ὅπως ταῖς πρεσβεῖαις τοῦ Ἁγίου Συμεῶν καὶ τοῦ Ἁγίου Σάββα διαφυλλάττη τὸν Σερβικὸν λαὸν καὶ τὸν ὀδηγῇ πάντοτε πρὸς τὸ καλόν.

Καὶ ἡμεῖς καὶ ἡ Ἐκκλησία τῆς Σερβίας θεωροῦμεν χρέος μας νὰ εὐχαριστήσωμεν τὴν Α.Θ.Π. τὸν Οἰκουμενικὸν Πατριάρχην κ. Ἀθηναγόραν ὅστις ἔστειλεν ἀντιπροσώπους, οἱ ὅποιοι διὰ τῆς παρουσίας των ἐλάμπρυναν τὴν πανήγυριν μας, τὸν κ. Διοικητὴν τοῦ Ἁγίου Ὄρους ὃ ὁποῖος μᾶς ἐδέχθη ἀδελφικῶς, ὀλόκληρον τὴν ἀδελφότητα τοῦ Ἁγίου Ὄρους διὰ τὴν θερμὴν καὶ ἐγκάρδιον ὑποδοχὴν καὶ τὴν ἀδελφότητα τῆς Ἱ. Μονῆς τοῦ Χελανδαρίου, ἧτις μᾶς ἐδέχθη μὲ πολλὴν ἀγάπην καὶ ἧτις συνεχῶς διατηρεῖ ἐπαφὴν μὲ τὴν Ἐκκλησίαν μας ἄν καὶ ὑπάγεται εἰς τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον. Τὸ πρᾶγμα αὐτὸ δὲν εἶναι ἐμπόδιον. Αὕτη μὲ τὸν τρόπον αὐτὸν διευρύνει τὰς ὀρθοδόξους σχέσεις μας, αὕτη ἀποτελεῖ κρῖκον εἰς τὴν ἀλυσίδα ἡ ὁποία συνδέει τὴν Σερβικὴν καὶ τὴν Ἑλληνικὴν Ἐκκλησίαν. Ἡ πίστις εἰς τὸν Θεὸν εὐρίσκεται εἰς δύσκολον κατάστασιν. Ἄν ἡμεῖς οἱ ὀρθόδοξοι δὲν εἴμεθα συσπειρωμένοι θὰ ὑποστῶ-

μεν ζημίαν. Ἀπαιτοῦνται ὄχι μόνον προσευχαὶ ἀλλὰ καὶ ἐργασία ἐναντίον τοῦ κινδύνου. Ἀμαρτία εἶναι νὰ ἀφήσωμεν τὰ πάντα εἰς τὸν Θεὸν ἡμεῖς δὲ νὰ μὴ κάνωμεν τίποτα. Διὰ τοῦτο τὸ ταξείδιον αὐτὸ τῆς ἀντιπροσωπείας τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας τῆς Σερβίας εἰς τὴν Ἑλλάδα θὰ συνεπαχθῆ μεγάλο.

Τὴν 28ην Ὀκτωβρίου (π. ἡ.) καὶ κατὰ τὸ τελευταῖον γεῦμα ἐν τῇ Ἱ. Μονῇ τοῦ Χελανδαρίου ὁ Διοικητὴς τοῦ Ἁγίου Ὁρους κ. Κ. Κωνσταντόπουλος, ἀποχαιρετῶν τὸν Μακαριώτατον Πατριάρχην τῶν Σέρβων εἶπε τὰ ἑξῆς περίπου: Ὑπεγράμμισε τὰς φιλικὰς σχέσεις καὶ τοὺς δεσμούς, πού ἀρχαίωθεν ὑφίστανται μεταξὺ Ἑλλήνων καὶ Σέρβων. Οἱ δύο λαοὶ εἶπε οὐδέποτε εἰς τὸ παρελθὸν ὑπῆρξαν ἀντίπαλοι. Ἀντιθέτως πλειστάκις εἰς τὴν πορείαν τῆς ἱστορίας ἐστάθησαν ὁ ἕνας παρὰ τὸ πλευρὸν τοῦ ἄλλου. Ἀκολουθῶς ὁ κ. Διοικητὴς, διὰ νὰ δείξῃ τὰς μεταξὺ των φιλικὰς σχέσεις ἀνέφερε, μεταξὺ ἄλλων, ὅτι ἡ μήτηρ τοῦ Ἑλλήνος ἐκείνου ἐθνικοῦ ἥρωος ὁ ὁποῖος ἀπεκρίθη εἰς τὸν ἐπιδραμόντα ἀλλόφυλον «τὴν δὲ πόλιν σοὶ δοῦναι οὔτε ἐμὸν ἐστί, οὔτε τινὸς τῶν κατοικούντων ἐν αὐτῇ· κοινῇ γὰρ γνώμη πάντες αὐτοπροαιρέτως ἀποθανοῦμεν...» κατήγετο ἀπὸ Σερβικὸν βασιλικὸν γένος.

Ὁ Ἑλληνισμὸς, τοῦ ὁποῖου ἡ ὑπαρξις συνταυτίζεται μὲ μίαν διηνεκῆ πολιτιστικὴν ἀποστολήν, προσέφερε διὰ τὴν πολιτιστικὴν ἀνάπτυξιν τοῦ φίλου λαοῦ τῶν Σέρβων. Περὶ αὐτῶν ὄλων καὶ τῶν σχέσεων μεταξὺ τῶν δύο λαῶν —εἶπεν— ὠμίλησε χθὲς ἀδελφὸς τῆς Μονῆς.

Ἐπανηγύρισε περαιτέρω καὶ αὐθις τὸ γεγονὸς τῆς ἐπισκέψεως τοῦ Πατριάρχου εἰς Ἁγιον Ὁρος. Αὐτὴ ἡ ἐπίσκεψις ἠυχήθη ν' ἀποβῆ ἀπαρχή, καὶ πιστεύει εἰς αὐτό, στενωτέρων δεσμῶν μεταξὺ τῶν δύο ὀρθοδόξων λαῶν. Ἐχαιρέτισεν ἰδιαιτέρως καὶ ἔξῃρε τὴν προσωπικότητα τοῦ σεβασμίου γέροντος τὸν ὁποῖον ἐχαρακτήρισεν ὡς ἄνδρα φιλοσοφοῦντα καὶ πλήρη ὀρθοδόξου πνεύματος. Ὡς ἄνθρωπον τοῦ γίνεσθαι κατὰ Πλάτωνα. Προσέθεσε μὲ πόσον εὐτυχῆς πρέπει νὰ εἶναι ἡ Σερβικὴ Ἐκκλησία διότι ἔχει ἐπὶ κεφαλῆς Της ἕνα γνήσιον πνευματικὸν ἡγέτην.

Ἀνέφερε μερικὰ προσαγορευτῶν τὸν Μακαριώτατον κατὰ Ἁγιορειτικὴν συνήθειαν ὡς «γέροντα» —πράγμα πού συνεκίνησεν αὐτὸν τὰ μέγιστα— ἀφορῶντα εἰς τὸν ἀντίκτυπον ὃν εἶχε τὸ προσκύνημα Αὐτοῦ εἰς ὄλον τὸν Ἱερὸν Τόπον. Καὶ αὐτοὶ οἱ εἰς τὰ νότια ἄκρα τῆς Χερσονήσου ἐρημίται καὶ ἀσκηταὶ ζωηρῶς ἐνδιεφέρθησαν καὶ ἐπεκαλέσθησαν τὴν Εὐλογίαν Του. Ὅλοι οἱ Ἁγιορεῖται, ὑπήκοντες εἰς τὴν ἐνδολὴν τοῦ ἀνωτάτου πνευματικοῦ ἐπόπτου καὶ προστάτου των, τοῦ Οἴκουμενικοῦ Πατριάρχου, ἐπανηγύρισαν τὴν ἐπίσκεψιν τοῦ Πατριάρχου τῶν Σέρβων.

Τέλος ὁ κ. Διοικητὴς ηὐχαρίστησε διὰ τὰς ὥραιάς λειτουργίας πού ἔγιναν εἰς τὴν Μονὴν καὶ ηὐχήθη ἀπὸ καρδίας ἐκ μέρους ὅλου τοῦ Ἱ. Κοινοῦ: κατευόδιον παρακαλέσας συνάμα τὸν Μακαριώτατον καὶ τὴν ἀκολουθίαν Του ὅπως ἐνθυμοῦνται ἐκεῖ εἰς τὴν Γιουγκοσλαβικὴν πατρίδα των, ὅπου ὑπάγουν, τοὺς Ἁγιορείτας μοναχοὺς, οἱ ὁποῖοι καθημερινῶς ἀναπέμπουν δόξαν εἰς τὸν Θεὸν καὶ ἱκετεύουν Αὐτὸν ὑπὲρ τῆς εἰρήνης καὶ τῆς σωτηρίας τοῦ σύμπαντος κόσμου. Καὶ ἔκλεισε μὲ τὰ ἑξῆς: «Ἁγιε Γέροντα, καὶ σεῖς οἱ περὶ Αὐτόν, ὑπάγετε εἰς ὁδὸν εἰρήνης».

Εἰς ἀπάντησιν ἀπήντησεν ὁ Πατριάρχης ἀποφασιστικῶς τὰ ἑξῆς: Συμφωνῶ ἀπολύτως μὲ τὸν κ. Διοικητὴν Ἁγίου Ὄρους ὅτι ἡ ἐπίσκεψις αὕτη θὰ ἀποτελέσῃ καμπὴν. Αἱ προϋποθέσεις ὑπῆρχον καὶ μέχρι τοῦδε. Τώρα ὅμως ὑφίσταται καὶ ἀνάγκη, ἡ ἀνάγκη τῆς συνεργασίας καὶ τῆς συνεννοήσεως Ἐάν οἱ πολιτικοὶ προβαίνουν εἰς προσωρινὰς συμφωνίας δι' ὑλικοὺς λόγους, ἡμεῖς οἱ ἄνθρωποι τῆς Ἐκκλησίας πρέπει νὰ ἐργαζώμεθα διὰ τὴν πραγματοποίησιν τῆς Βασιλείας τοῦ Θεοῦ ἐπὶ τῆς γῆς, αὕτη δὲ θὰ λάβῃ σάρκα καὶ ὅσα ἂν εἴμεθα ἠγνωμένοι, μὲ μίαν σκέψιν καὶ μίαν καρδίαν.

Εἶμαι εὐτυχὴς διότι κατὰ τὸ ταξείδιον αὐτὸ συνήντησα ἀνθρώπους οἱ ὁποῖοι σκέπτονται ὅπως ὁ κ. Διοικητὴς. Οὗτος δὲν ἀσκεῖ μόνον ἓνα ἀστικὸν λειτουργήμα. Ἄλλὰ ὑπηρετεῖ καὶ τὸν Θεόν. Πιστεύω ὅτι ἡ χάρις τοῦ Θεοῦ εἶναι ἐπ' αὐτοῦ. Παρακαλῶ τὸν Θεὸν ὅπως ἡ χάρις αὕτη ἐξακολουθῇ νὰ εὐρίσκεται ἐπ' αὐτοῦ καὶ ἐκ βάθους καρδίας τὸν εὐχαριστοῦμεν ἅπαντες. Καὶ μὲ τὰς εὐχαριστίας αὐτὰς πρὸς ὅλους τοὺς Ἁγιορείτας διὰ τὰς περιποιήσεις των καὶ τὰς θερμὰς ἐκδηλώσεις των σὰς ἀποχαιρετοῦμεν εὐχόμενοι ἐκ Θεοῦ πᾶσαν εὐλογίαν.

Τὴν ἐπομένην ὁ Μακαριώτατος Πατριάρχης μετὰ τῆς ἀκολουθίας του ἀνεχώρησεν ἐκ τῆς Ἱ. Μονῆς Χελανδαρίου διὰ Θεσσαλονίκην καὶ ἐκεῖθεν εἰς Σερβίαν.

Ὁ Πατριάρχης τῆς Σερβίας Βικέντιος ὡς ἐκ τῆς πολυμαθείας, τῆς βαθείας πίστεως, τῆς ἀγαθότητος καὶ τῶν ὀρθοδοξοτάτων αὐτοῦ πρεσβεύσεων, ἀπέσπασε ὅλην τὴν ἐκτίμησιν καὶ σεβασμὸν τῶν Ἁγιορειτῶν καὶ ἐτόνωσε ἔτι περισσότερον τὸν ψυχικὸν δεσμὸν μετὰ τῶν δύο ὁμοδόξων στοιχείων Σέρβων καὶ Ἑλλήνων.

Ἡ ἐπίσκεψις αὕτη δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς πρόδρομος μιᾶς στενῆς συνεργασίας τῶν δύο Ὄρθοδόξων Ἐκκλησιῶν Σερβίας καὶ Ἑλλάδος μὲ ἀπότερον σκοπὸν τὴν Πανορθόδοξον ἐπαφὴν καὶ συνεννόησιν μὲ ἐπίκεντρον τὸν γηραιὸν Ἄθω τὴν πηγὴν τῆς Ὄρθοδοξίας καὶ τὴν ζῶσαν ἱστορίαν τοῦ Βυζαντινοῦ μεγαλείου εἰς τὸν ὁποῖον τόσον ἄρμονικῶς διαβιοῦν καὶ συνεργάζονται ὡς μίᾳ ψυχῇ μέλη τῶν Ὄρθοδόξων λαῶν.

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ ΑΘΩΝΙΑΣ ΣΧΟΛΗ (*)

Καὶ πάλιν διὰ τρίτην ἤδη φορὰν γίνεται κατὰ τὴν 14ην Σεπτεμβρίου ἡμέραν τῆς Παγκοσμίου Ὑψώσεως τοῦ Τιμίου Σταυροῦ μετὰ τὴν θεϊαν λειτουργίαν, λαμπρὰ τελετὴ ἐν τῇ μεγάλῃ αἰθούσῃ τοῦ μελετητηρίου τῆς περικλύτου καὶ παλαιφάτου Ἐκκλησ. Ἀθωνιάδος Σχολῆς ἐπὶ τῇ ἐνάρξει τῶν μαθημάτων αὐτῆς, μετὰ τὸν ἀγιασμόν, ἀνεγνώσθησαν εὐκρινῶς καὶ μεγαλοφώνως ὑπὸ Φιλολόγου Καθηγητοῦ κ. Βασιλοπούλου, παρισταμένων ἀπάντων τῶν ἀντιπροσώπων τῆς Ἱ. Κοινότητος, τοῦ ἀγίου Πρωτεπιστάτου μετὰ τῶν συνεπιστατῶν του, ὄλων τῶν ἀρχῶν καὶ ὑπαλλήλων τοῦ ἱεροῦ ἡμῶν τόπου καὶ πλήθους μοναχῶν τε καὶ λαϊκῶν, τὰ ἀποτελέσματα τῆς γενικῆς βαθμολογίας τῶν φερελπίδων μαθητῶν τῆς Σχολῆς, βραβευθέντων δέ, ὑπὸ τὰ ὄμματα τῶν φιλοτίμως ζηλοτυπησάντων συμμαθητῶν των, οἱ ἀριστεύσαντες 6, δηλ. τὸ 1|6 τοῦ συνόλου τῶν μαθητῶν, ἀριθμὸς λίαν ἱκανοποιητικὸς τόσον διὰ τὴν Σχολήν, ὅσον καὶ διὰ τὴν Ἱ. Κοινότητα. Ἡ πρόοδος αὕτη τῶν μαθητῶν, βεβαίως, ὀφείλεται εἰς τὴν ἀπαράμιλλον φροντίδα τῶν διδασκόντων καὶ ζηλότυπον ἐπιμέλειαν τῶν διδασκομένων, πρὸς τοῦτο δὲ κατὰ μέγα μέρος συμβάλλει καὶ ἡ ἀδιάκοπος φροντίς καὶ μέριμνα τῆς Ἐφορίας τῆς Σχολῆς. Τὴν τελετὴν ἐπεσφράγισεν ὁ Πανηγυρικὸς λόγος τοῦ Σχολάρχου καὶ Ἁγίου αὐτῆς ἀρχιμ. Ναθαναὴλ Λαυριώτου, ἔχων οὕτω :

«Πλήρης ἐλπίδων διὰ τὸ μέλλον ἡ Ἀθωνιάς εἰσέρχεται εἰς τὸ τρίτον αὐτῆς ἔτος ἀπὸ τῆς ἐπανιδρύσεώς της. Κατὰ τὰ δύο παρελθόντα κατεβλήθη προσπάθεια νὰ τεθῶσιν αἱ ἀσφαλεῖς βάσεις, ἐπὶ τῶν ὁποίων αὕτη θὰ στηριχθῇ καὶ θὰ ἀναπτυχθῇ, διὰ νὰ λάβῃ τὴν μορφήν ἑνὸς ὀργανωμένου συγκροτήματος ἱκανὸν νὰ βαστάσῃ τὸ βῆρος τῆς ἀποστολῆς του.

Διὰ τοῦτο ἀκριβῶς ἐπέδειξεν αὐστηρότητα — ὑπερβολικὴν ἴσως εἰς ὠρισμένας περιπτώσεις — ἐπέδειξεν ὁμως αὐστηρότητα διότι ἤθελε νὰ προειδοποιήσῃ ὅλους ἐκείνους οἱ ὅποιοι θὰ ἀπεφάσιζον νὰ φοιτήσουν εἰς αὐτήν, ὅτι εἰσερχόμενοι θὰ ἔπρεπε νὰ ἀποβάλλωσι τὸν παλαιὸν ἄνθρωπον, νὰ ἀνακαινισθῶσι, νὰ ἐνστερνισθῶσιν εἰς τὰς ψυχὰς των τὰς μοναχικὰς ἰδέας τὰς ὁποίας διδάσκει καὶ νὰ ἀκολουθήσωσι μίαν ζωὴν πνευματικὴν, ἀνωτέραν, τὴν ζωὴν τοῦ πραγματικοῦ μοναχοῦ. Διότι αὐτὸς

(*) Εἰς τὸ προηγούμενον τεύχος, ὅπερ εὐρίσκετο ἐν ἐκτυπώσει, ἐδημοσιεύσαμεν εἰς τὰ Χρονικὰ ὀλίγα τινὰ περὶ τῆς τελετῆς τῆς ἐνάρξεως τῶν μαθημάτων τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Ἀθωνιάδος Σχολῆς.

Ἡδὴ δημοσιεύομεν τὴν ἐν τῷ μεταξὺ ληφθεῖσαν ἀνταπόκρισιν τοῦ ἱεροῦ ἀρχιεπισκόπου τῆς Ἱ. Κ. μοναχοῦ Ἀ., ἐν τῇ ὁποίᾳ ὑπάρχει ὁλόκληρος ὁ λόγος τοῦ σχολάρχου ἀρχιμ. Ναθαναὴλ ἀδελφοῦ τῆς Ἱ. Μονῆς Μεγ. Λαύρας.

εἶναι ὁ σκοπός της, αὐτὴ ἡ ἀποστολή της. Νὰ μύηση τοὺς νεαροὺς μαθητάς της εἰς τὰ μοναχικὰ ἰδεώδη, νὰ παρουσιάσῃ εἰς αὐτοὺς τὴν αἴγλην καὶ τὸ μεγαλεῖον τοῦ ὀρθοδόξου μοναχισμοῦ, νὰ τοὺς εἰσαγάγῃ εἰς τὴν πνευματικὴν ζωὴν του, νὰ τοὺς προετοιμάσῃ διὰ νὰ καταστῶσιν ἱκανοὶ νὰ βαστάσωσι τὸ βάρος τῆς κληρονομίας τὴν ὁποίαν θὰ ἐπωμισθῶσι. Δύσκολος ἡ ἀποστολή αὐτὴ τῆς Σχολῆς. Δύσκολος ὄχι μόνον διότι ἡ ἐποχὴ μας εἶναι ἐποχὴ ὕλης, ὄχι μόνον διότι ἔχει παραμεληθῆ ἡ σήμερον ὁ μοναχικὸς θεσμὸς ἀλλὰ καὶ λόγῳ τῆς σοβαρότητος τῆς ἀποστολῆς του καὶ τῆς βαρῦτητος τῶν εὐθυνῶν τὰς ὁποίας ἐπωμίζονται ὅσοι ἀποφασίζουν νὰ καταταγῶσιν εἰς τὰς τάξεις του. Δὲν εἶναι εὐκόλον νὰ εἶναι κανεὶς μοναχός. Ὁ μοναχισμὸς ἀπαιτεῖ θυσίας, ἀπαιτεῖ ἀγῶνας. Χρειάζεται μεγάλη αὐταπάρνησις, μεγάλη ψυχικὴ δύναμις διὰ νὰ κατορθώσῃ νὰ ἐγκαταλείψῃ κανεὶς τὸν κόσμον καὶ τὰ τοῦ κόσμου, νὰ ἐγκαταλείψῃ κανεὶς τὸν ἑαυτὸν του καὶ νὰ ἀκολουθήσῃ τὸν τραχὺν καὶ ἐπίπονον δρόμον τῆς μοναχικῆς ζωῆς.

Ὁ πραγματικὸς μοναχὸς πρέπει ἀπαραιτήτως νὰ μεταβληθῆ εἰς γενναῖον ἀγωνιστὴν. Νὰ γίνῃ στρατιώτης μιᾶς «στρατιᾶς οὐρανοῦ» καὶ ὡς τοιοῦτος πρέπει νὰ συμπεριφέρεται εἰς ὅλην του τὴν ζωὴν. Δὲν θὰ πρέπει πλέον νὰ ζῆ ζωὴν θρησκευτικῆς ῥαθυμίας, ζωὴν ἀνέσεως καὶ ἀσφαλείας. Οὐδέποτε πρέπει νὰ φαντασθῆ ὅτι δύναται νὰ ζῆ ζωὴν ἄνετον καὶ νὰ βαδίζῃ τὴν ὁδὸν πρὸς τὸν οὐρανόν. Ἡ ζωὴ του πρέπει νὰ εἶναι τελείως διάφορος ἀπὸ τὴν ζωὴν ὄχι μόνον τῶν ἀνθρώπων τοῦ κόσμου, ἀλλὰ καὶ αὐτῶν τῶν χριστιανῶν. Καὶ διὰ νὰ τὸ ἐπιτύχῃ πρέπει νὰ εὐρίσκεται ἐν συνεχῇ ἐγρηγόρσει καὶ νὰ μάχεται ἐναντίον τῶν ἐχθρῶν του. Ποιοὶ ὅμως εἶναι οἱ ἐχθροὶ τοῦ μοναχοῦ πρὸς τοὺς ὁποίους πρέπει νὰ μάχεται συνεχῶς; Ὅχι βεβαίως οἱ συνάνθρωποι του οἱ λοιποὶ μοναχοί, «οὐδὲν προάγει περισσότερο τὰς προσπαθείας τοῦ διαβόλου ἢ τὸ νὰ ἐξαντλοῦνται οἱ μοναχοὶ εἰς διαμάχας μεταξὺ των καὶ νὰ χάνουν τὸν πολύτιμον καιρὸν των εἰς θλιβεροὺς διαπληκτισμούς». Ὁ ἀγὼν τοῦ μοναχοῦ πρέπει νὰ στρέφεται ἐναντίον τοῦ κόσμου, ἐναντίον τῆς σαρκός, ἐναντίον τοῦ διαβόλου.

Ἐναντίον τοῦ κόσμου ὁ ὁποῖος μὲ τὰς ἀπατηλὰς ἀπολαύσεις του, μὲ τὰς προσκαίρους ἀνέσεις του, μὲ τὰ θέλγητρά του, προσπαθεῖ νὰ ἀποσπάσῃ τὸν μοναχὸν ἀπὸ τὸν τόπον τῆς προσευχῆς του καὶ νὰ τὸν μεταφέρῃ ἐκεῖ ὅπου θὰ εἶναι εὐκόλος λεία τοῦ διαβόλου. Ἄς μὴ πλανῶνται ὅσοι ὑποστηρίζουν ὅτι καὶ εἰς τὸν κόσμον δύναται τις νὰ εἶναι μοναχός ἐὰν τὸ ἐπιθυμῆ, ἀφοῦ ἄλλως τε εἰς τὰς πόλεις ἐνεφανίσθη τὸ πρῶτον ὁ μοναχισμός.

Βεβαίως ὁ μοναχισμὸς ἐνεφανίσθη εἰς τὰς πόλεις. Δὲν ἀνεπιτύχθη ὅμως καὶ δὲν ἐμεγαλοῦργησεν εἰς αὐτάς. Ἡ ἔρημος τὸν ἀνέδειξεν, ἡ ἔρημος τὸν ἐξύψωσεν, ἡ ἔρημος τὸν μετέφερεν ἀπὸ τὰ γήινα εἰς τὰ ὑπερκόσμια. Εἰς τὴν ἀκμὴν τοῦ μοναχισμοῦ οἱ ἄνθρωποι ἔβλεπον τοὺς μοναχοὺς μόνον ὁσάκις τοὺς ἐπεσκέπτοντο διὰ νὰ ζητήσωσι τὴν

βοήθειάν των καὶ μόνον ὅταν ἡ ἐκκλησία μαχομένη ἐναντίον τῶν διαφόρων αἰρέσεων ἐξήτει τὴν βοήθειάν των. Ἔζων πάντοτε «ἐν τοῖς ὄρεσι, τοῖς σπηλαίοις καὶ ταῖς ὄραις τῆς γῆς», μόνοι μόνῳ Θεῷ προσευχόμενοι. Ὁ πραγματικὸς μοναχὸς δὲν πρέπει νὰ ἔχη οὐδεμίαν σχέσιν μὲ τὸν κόσμον. Ὁ κόσμος διὰ τὸν μοναχὸν καὶ ὁ μοναχὸς διὰ τὸν κόσμον, πρέπει νὰ σταυρωθῶσιν. Καὶ δύναται ὁ μοναχὸς νὰ νικήσῃ τὸν κόσμον ἐὰν ἀναγεννηθῇ πνευματικῶς. «Διότι πᾶν τὸ γεγεννημένον ἐκ τοῦ Θεοῦ νικᾷ τὸν κόσμον». Πρέπει νὰ μάχεται ἐναντίον τῆς σαρκός. Ὁ κάθε χριστιανὸς καὶ μετὰ τὴν μετάνοιαν καὶ ἐπιστροφήν, ἐξακολουθεῖ νὰ φέρῃ ἐντὸς τοῦ μίαν φύσιν ἡ ὁποία κλίνει πρὸς τὸ κακόν. Ὑπάρχει λοιπὸν ἐπιτακτικὴ ἢ ἀνάγκη ἑνὸς καθημερινοῦ ἀγῶνος, μιᾶς καθημερινῆς ἀσκήσεως, μιᾶς προσπαθείας νὰ δουλαγωγῆσῃ τὸ σῶμα καὶ νὰ καταδαμάσῃ τὴν σάρκα.

Τὴν σάρκα τὸ φοβερὸν θηρίον τὸ ὁποῖον μάχεται νὰ συντρίψῃ καὶ ἐξουθενώσῃ τὰς προσπαθείας τοῦ μοναχοῦ διὰ νὰ διατηρήσῃ ἀγνήν τὴν ψυχὴν του. Τὴν σάρκα τὴν ὁποίαν ἐφοβήθη καὶ αὐτὸς ὁ κολοσσὸς τῆς ἀρετῆς ὁ Θεὸς Παῦλος, «Ταλαίπωρος ἐγὼ ἄνθρωπος· τίς μὲ ρύσεται τοῦ θανάτου τούτου;».

Ὁ μοναχὸς πρέπει νὰ θέσῃ χαλινὸν εἰς τὰς κακὰς ἐπιθυμίας τῆς σαρκός, εἰς τὰς ἐπιθυμίας ἐκείνας αἱ ὁποῖαι μολύνουσι τὴν ψυχὴν καὶ τὴν φέρουν εἰς διάστασιν μὲ τὸν Θεόν. Καὶ θὰ τὸ ἐπιτύχῃ ἐὰν προσπαθήσῃ, ἐὰν κατορθώσῃ χάριν τοῦ Χριστοῦ νὰ σταυρώσῃ τὴν σάρκα «σὺν τοῖς παθήμασι καὶ ταῖς ἐπιθυμίαις». «Διότι ὡς ὁμολογεῖ καὶ ὁ Ἀπόστολος Παῦλος ὑπάρχει κάποιος ἰδιαίτερος νόμος ὁ ὁποῖος ἀντιστρατεύεται εἰς τὰς ἐπιθυμίας τῆς ψυχῆς καὶ ὁ ὁποῖος αἰχμαλωτίζει τὸν ἄνθρωπον.

Μὲ ἀγῶνας σκληροὺς καὶ ὑπερανθρώπους δὲν ἐπέτυχον καὶ αἱ χιλιάδες τῶν ὁσίων μοναχῶν νὰ νεκρώσουν τὴν σάρκα, νὰ χαλιναγωγῆσουν τὰ πάθη καὶ ἀπὸ τὴν στρατευομένην παράταξιν τῆς ἐκκλησίας τοῦ Χριστοῦ νὰ μεταπηδήσουν εἰς τὴν θριαμβεύουσαν;

Πρέπει ἐπίσης νὰ μάχεται ἐναντίον τοῦ διαβόλου. Ὁ μεγαλύτερος ἐχθρὸς τοῦ ἀνθρώπου ὁ διάβολος, δὲν ἔχει ἀποθάνει οὔτε ἔχει ἐγκαταλείψει τὰς προσπαθείας του διὰ νὰ ἀπομακρύνῃ τὸν ἄνθρωπον ἀπὸ τὸν Θεόν. Ἀπὸ τὴν ἡμέραν τῆς πτώσεως τῶν πρωτοπλάστων «περιερχόμενος τὴν γῆν» προσπαθεῖ νὰ αἰχμαλωτίσῃ τὴν ψυχὴν τοῦ ἀνθρώπου, οὐδέποτε ἡσυχάζει «περιπατεῖ ὡς λέων ὠρῶμενος ζητῶν τίνα καταπίει». Ὁ κακὸς αὐτὸς γείτων τῆς ζωῆς τοῦ ἀνθρώπου τὸν παρακολουθεῖ συνεχῶς. Καὶ τὸν παρακολουθεῖ εἰς ὅλα τὰ βήματα εἰς ὅλας τὰς ἐκδηλώσεις τῆς ζωῆς του. Καὶ καταβάλλει προσπαθείας καὶ μετέρχεται μέσα ἀπατηλὰ πολλάκις διὰ τὸν ἀνίσχυρον ἄνθρωπον διότι θέλει νὰ τὸν καταστρέψῃ νὰ τὸν κατακρημνίσῃ εἰς τὴν ἄβυσσον. Ἐὰν ὁμως διὰ τὴν καταστροφήν τῶν λοιπῶν ἀνθρώπων καταβάλλῃ τόσας προσπαθείας καὶ τόσας μεθοδείας, δὲν μετέρχεται ἀσυγκρίτως μεγαλύτερας διὰ νὰ συντρίψῃ τὴν προσπάθειαν τοῦ μοναχοῦ ὁ ὁποῖος εἶναι ὁ μεγαλύτερος

ἐχθρός του; Διὰ τοῦτο ἄλλοτε τοῦ ὑπενθυμίζει τὰ θέλητρα καὶ τὰς ἀπολαύσεις τοῦ κόσμου, ἄλλοτε πληγώνει τὴν ψυχὴν του μὲ τὴν ἐνθύμησιν προσφιλῶν του προσώπων, ἄλλοτε τοῦ ὑπενθυμίζει τὰ ἀγαθὰ τὰ ὁποῖα τυχὸν εἶχε καὶ ἐγκατέλειψε. Καὶ ἐναντίον ὅλων αὐτῶν πῶς θὰ ἀντεπεξέλθῃ ὁ δυστυχῆς μοναχός; Ὅχι βεβαίως μόνον μὲ τὰς ἰδικὰς του δυνάμεις. Διοτι ὁ ἐχθρός εἶναι πανίσχυρος καὶ θὰ τὸν καταβάλῃ. Πρέπει νὰ ἐπικαλεῖται τὴν ἐνίσχυσιν τοῦ Θεοῦ. Πρέπει νὰ φέρῃ ὁλόκληρον τὴν πανοπλίαν «ἐνδύσασθε τὴν πανοπλίαν τοῦ Θεοῦ πρὸς τὸ δύνασθαι ὑμᾶς στήναι πρὸς τὰς μεθοδεῖας τοῦ διαβόλου», λέγει ὁ θεωρήμων Παῦλος. Πρέπει νὰ ἔχη πάντοτε κατὰ νοῦν τὴν αὐστηρὰν ἐντολὴν τοῦ Κυρίου ὁ ὁποῖος λέγει ὅτι «οὐδεὶς ἀγαπῶν τοὺς γονεῖς του περισσότερον ἀπὸ Αὐτόν θὰ καταστῇ ἅγιος ὁπαδός του» καὶ λέγει ὁ Κύριος τοὺς γονεῖς διότι οὐδὲν ὑπάρχει προσφιλέστερον τῶν γονέων. Ἡ πύλη ἢ ὁποῖα ὁδηγεῖ τοὺς μοναχοὺς εἰς τὴν αἰώνιον ζωὴν εἶναι στενὴ καὶ ὄχι μόνον στενὴ ἀλλὰ καὶ τεθλιμμένη. Καὶ τὴν πύλην αὐτὴν πρέπει νὰ τὴν διέλθῃ ὁ μοναχός ὄχι ἐλεύθερος ἀλλὰ φορτωμένος τὸν βαρὺν σταυρὸν ἐπάνω εἰς τὸν ὁποῖον πρέπει νὰ σταυρώσῃ ὄχι τὰ διάφορα πάθη του ἀλλὰ ὁλόκληρον τὸν ἑαυτὸν του. Ἄφ' ἧς στιγμῆς ἀπεφάσισε νὰ καταταγῇ εἰς τὰς τάξεις τοῦ μοναχισμοῦ παύει πλέον νὰ ζῆ διὰ τὸν ἑαυτὸν του. Θὰ ζῆ μόνον διὰ τὸν Χριστόν. Εἶναι ὠραῖον νὰ αισθάνεται ὁ μοναχός ὅτι βαδίζει τὴν ὁδὸν ἢ ὁποῖα ὁδηγεῖ πρὸς τὴν αἰώνιον ζωὴν. Πρέπει ὅμως νὰ γνωρίζῃ ὅτι τοῦ στεφάνου καὶ τῆς ἀναστάσεως προηγείται ὁ σταυρός καὶ ὁ τάφος. Ὁ Κύριος χαρίζει τὴν αἰώνιον ζωὴν μόνον εἰς τοὺς νικητάς. Εἶναι ἀναγκαῖος ὁ ἀγὼν δι' ὅσους θέλουν νὰ γίνουν μέτοχοι τῆς αἰωνίου ζωῆς. Πρέπει δὲ νὰ αισθάνεται ἰδιαιτέραν χαρὰν, διότι ἀγωνίζονται πρὸς δόξαν τοῦ ὀνόματος τοῦ Θεοῦ καὶ πρὸς ἀπόκτησιν ἀγαθῶν αἰωνίων. Καὶ ὄχι μόνον ἀναγκαῖος εἶναι ἀλλὰ καὶ ὠραῖος.

Διεξάγεται μετὰ τῶν καλλιτέρων ὑποσχέσεων. Δὲν εἶναι μόνος ὁ ἀγωνιστῆς μοναχός. Ὁ Κύριος εὐρίσκειται πλησίον του ἀνὰ πᾶσαν στιγμήν καθ' ὅλον τὸ διάστημα τῆς πάλης του εἰς τὴν κοιλάδα αὐτὴν τῆς ἁμαρτίας καὶ τὸν ἐνίσχυει.

Ὁ κλοιὸς ὁ ὁποῖος σχηματίζεται ἀπὸ τὴν χάριν τοῦ Θεοῦ καὶ ὁ ὁποῖος τὸν περιβάλλει καὶ τὸν προστατεύει εἶναι ἀδιαπέραστος. Δὲν θραύεται ὅσον ἰσχυραὶ καὶ ἄν εἶναι αἱ ἐπιθέσεις τοῦ ἐχθροῦ. Καὶ παραμένει ὁ μοναχός ἰσχυρός, ἀήττητος, ἱκανὸς διὰ μεγάλα κατορθώματα. Καὶ ἐὰν ὅμως κατὰ τὸ διάστημα τῆς πάλης μολωπισθῇ ἢ καὶ τραυματισθῇ θὰ θεραπευθῇ ἀπὸ τὸν μέγαν Ἰατρὸν καὶ θεραπευτὴν Ἰησοῦν, ὁποῖος θὰ ἐπιθέσῃ ἐπὶ τῶν πληγῶν τὸ ἔλεος τῆς ἀγάπης καὶ τῆς εὐσπλαχνίας.

Καὶ θὰ τὸν θεραπεύσῃ ὁ Κύριος καὶ θὰ τὸν προφυλάξῃ καὶ θὰ τὸν παρουσιάσῃ κατὰ τὴν ὥραν τῆς κρίσεως καὶ θὰ εἴπῃ πρὸς τὸν πατέρα «οὗς δέδωκάς μοι οὐκ ἀπόλεσα ἐξ αὐτῶν οὐδένα».

Ἡ σημερινὴ ἐποχὴ ἐπιβάλλει εἰς τοὺς μοναχοὺς νὰ ἀγωνίζονται

ὄχι μόνον διὰ τὴν σωτηρίαν τῆς ψυχῆς των, ὄχι μόνον διὰ τὴν ἀπόκτησιν τῆς οὐρανόου βασιλείας, ἀλλὰ καὶ ἐναντίον τῶν ἐχθρῶν τοῦ ἱεροῦ θεομοῦ τῆς μοναχικῆς ἰδέας ἢ ὁποία βάλλεται συνεχῶς. Ποῖος ἀμφισβητεῖ τὸ γεγονός ὅτι οἱ ἐχθροὶ τοῦ μοναχισμοῦ ἔχουν πολλαπλασιασθῆ; Ποῖος δὲν ἀκούει τοὺς χλευασμοὺς καὶ τὰς λοιδορίας ἐναντίον τῶν μοναχῶν καὶ ἀπὸ ἐκείνους ἀκόμη οἱ ὁποῖοι διεκδικοῦν θέσιν μεταξὺ τῶν πνευματικῶς ἀνεπτυγμένων ἀνθρώπων; Ποῖος δὲν βλέπει τὰς Μονὰς νὰ ἐρημοῦνται καὶ νὰ διαρπάζωνται αἱ περιουσίαι των; Τὰς Μονὰς ἐντὸς τῶν ὁποίων ἐπὶ ἕκανοντάδας ἐτῶν ἐνεπέμποντο προσευχαὶ καὶ δεήσεις ὑπὲρ τῆς εἰρήνης τοῦ σύμπαντος κόσμου;

Ἄπο παντοῦ καταφθάνουσι θλιβερὰ μυνήματα ἀγγέλοντα τὴν διάλυσιν καὶ ἐρήμωσιν τῶν μοναχικῶν κέντρων. Δὲν ὑπάρχουν πλέον εἰς αὐτὰ μοναχοὶ διὰ νὰ ὑμνοῦν τὸ ὄνομα τοῦ Θεοῦ. Αἱ ψαλμωδίαὶ αἱ ὁποῖαι ἀνεπέμποντο νυχθημερόν, ἔχουν ἀντικατασταθῆ ἀπὸ τὰς κρωγμὰς τῶν νυκτοβίων τὰ ὁποῖα ἔχουν ἀντικαταστήσει τοὺς μοναχοὺς καὶ αἱ ὁποῖαι ἐνούμεναι μὲ τοὺς θρήνους τῶν περιφερομένων ψυχῶν τῶν μοναχῶν ἀποτελοῦν ὡσάν ἓνα εἶδος ἐπιθανατίου ἄσματος. Ὁ πέπλος τῆς ἐρημώσεως ἔχει καλύψει τὰ πολυάνθρωπα ἄλλοτε μοναχικὰ συγκροτήματα.

Ἡ Αἴγυπτος δὲν ἔχει πλέον τὰς Σκήτας οὔτε καὶ τοὺς Ἀντωνίους; καὶ Παχωμίους. Ἡ Συρία τοὺς στυλίτας της, ἢ Παλαιστίνη τὰς Λαύρας μὲ τοὺς Δαμασκηνοὺς καὶ τοὺς Θεοδοσίους, ἢ Κωνσταντινούπουλις τοὺς Στουδίτας καὶ τοὺς Μαξίμους, τὸ Ὄρος Σινᾶ τοὺς δημιουργοὺς καὶ ἀναβάτας τῆς πνευματικῆς κλίμακος διὰ νὰ ἀγωνισθῶσιν ἐναντίον τῶν βεβηλούντων τὰ ἱερὰ καὶ τὰ ὄσια. Ὁ ὀρθόδοξος μοναχισμὸς ἐκπνέει, ἐξαφανίζεται ... Μόνον εἰς τὴν ἱερὰν ταύτην Χερσόνησον διατηρεῖται καὶ σήμερον μία ἀξιόλογος μοναχικὴ ἐστία τῆς ὁποίας ὅμως ἡ λάμψις ἔχει ἐλαττωθῆ καὶ αἱ ἀκτῖνες της δὲν δύνανται νὰ φωτίσουν καὶ θερμάνουν ὅλους ἐκείνους οἱ ὁποῖοι καταψύχονται ἀπὸ τοὺς πάγους τῆς θρησκευτικῆς ἀδιαφορίας. Καὶ καλεῖται σήμερον ὁ ἀγιορειτικὸς μοναχισμὸς μὲ τὴν λαμπρὰν χιλιετῆ ἱστορίαν του νὰ διαδραματίσῃ τὸν ρόλον τοῦ Ἄτλαντος καὶ νὰ ἐπωμισθῆ τὸ βάρος τῆς ἀναγεννήσεως καὶ ἀναπτύξεως τοῦ ὀρθοδόξου μοναχισμοῦ. Βαρυτάτη εἶναι ἡ κληρονομία τὴν ὁποίαν ἔχει κληροδοτήσῃ ἀπὸ τὴν ἱστορίαν ὁ ἀγιορειτικὸς μοναχισμὸς. Δύσκολος ἢ ἀποστολή του. Δυσβάστακτοι αἱ εὐθύναι τὰς ὁποίας ἔχει ἐπωμισθῆ. Πρέπει ὅμως νὰ ἀγωνισθῆ. Καὶ νὰ ἀγωνισθῆ μὲ τὴν ἀπόφασιν νὰ νικήσῃ.

Εἰς μίαν τοιαύτην δύσκολον καμπὴν τῆς ἱστορίας τοῦ ὀρθοδόξου μοναχισμοῦ ἐκλήθη ἡ Ἀθωνιάς διὰ νὰ προσφέρῃ τὰς ὑπηρεσίας της. Καὶ ἐδέχθη τὴν πρόσκλησιν ἐν πλήρει ἐπιγνώσει τῶν εὐθυνῶν τὰς ὁποίας ἐπωμίζεται, διότι δὲν ἤθελε μὲ τὴν ἄρνησιν της νὰ ἀμαυρώσῃ τὴν λαμπρὰν καὶ ἔνδοξον ἱστορίαν της. Καὶ ἐσάλπισε τὸ μῦθημα τοῦ κινδύνου τὸν ὁποῖον διατρέχει ὁ ὀρθόδοξος μοναχισμὸς καὶ ἤρχισε τὴν προσπάθειαν διὰ τὴν ἐπάνδρωσιν τῶν ἀγιορειτικῶν καθιδρυμάτων καὶ ἐσπειρε

τὸν σπóρον τῆς αὐταπαρνήσεως καὶ τὸν ἐπότισε μὲ ἰδρωτάς καὶ δάκρυα καὶ ἐφύτρωσε καὶ ἀνεπτύχθη καὶ ἤρχισε νὰ ἀποδίδῃ τοὺς πρώτους καρπούς. Οἱ τρεῖς πρώτοι μαθηταὶ οἱ ὅποιοι προσῆλθον εἰς τὰς τάξεις τοῦ μοναχισμοῦ εἶναι οἱ καρποὶ μιᾶς καλῆς ἀπαρχῆς, μιᾶς ἀπαρχῆς ἢ ὁποία πρέπει νὰ εἶναι πλουσία. Οἱ καιροὶ εἶναι χαλεποί. Τὰ τελευταῖα θλιβερὰ γεγονότα, αἱ βεβηλώσεις τῶν ἱερῶν καὶ τῶν ὁσίων τῆς πίστεώς μας, αἱ δηώσεις καὶ καταστροφαὶ τῶν ἱερῶν μας σκηνομάτων πρέπει νὰ μᾶς ἀφυπνίσουν. Ὡς πιστὰ τέκνα τῆς κατὰ Ἀνατολὰς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας τῆς δοκιμασθείσης σκληρῶς ἀπὸ τὴν ἀγριότητα τῶν βαρβάρων, συμπάσχουμεν καὶ ἐνώνομεν τὰ δάκρυα καὶ τοὺς στεναγμούς μας, διότι καὶ αἱ ἰδικαὶ μας καρδίαι ἐτρώθησαν ἀπὸ τὴν βεβήλωσιν «τῆς σκηνῆς τῆς διαθήκης». Αὐτὸ ὅμως δὲν εἶναι ἀρκετόν. Τὰ γεγονότα αὐτὰ πρέπει νὰ ἀφυπνίσουν καὶ ὅλους τοὺς ὀρθοδόξους χριστιανούς νὰ τοὺς κάμουν νὰ συναισθανθοῦν τὴν εὐθύνην ἢ ὁποία τοὺς βαρύνει διότι ἐγκατέλειψαν τὴν ὀρθόδοξον ἐκκλησίαν ἄνευ ὀργανωμένων συγκροτημάτων μοναχικῶν, ἄνευ τῆς πνευματικῆς δυνάμεως ἐκείνης ἢ ὁποία τὴν ἐνισχύει εἰς τὰς δυσκόλους περιστάσεις ὅταν τὸ σκάφος τῆς κλυδωνίζεται, ἀπὸ τὰ κύματα τῶν συμφορῶν. Ἡ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία ἔχει ἀνάγκη ἀγωνιστῶν γενναίων, ἀγωνιστῶν μὲ αὐταπάρησιν, μὲ αὐτοθυσίαν. Ἀγωνιστῶν ἀποφασισμένων νὰ προσφέρουν τὰ πάντα εἰς τὴν ὑπόθεσιν διὰ τὴν ὁποίαν ἀγωνίζονται. Τοιοῦτοι ἀγωνισταὶ πρέπει νὰ γίνεσθαι καὶ ἐσεῖς ἀγαπητοὶ μαθηταί.

Ἀπὸ σᾶς πρέπει νὰ ἀποτελεσθῆ ἡ στρατιὰ ἢ ὁποία θὰ θέσῃ φραγμὸν εἰς τὰς προσπαθείας τῶν ἐχθρῶν τοῦ μοναχισμοῦ.

Ἀπὸ σᾶς πρέπει νὰ ἀποτελεσθοῦν οἱ πυρῆνες γύρω ἀπὸ τοὺς ὁποίους θὰ συγκεντρωθοῦν ὅλοι ἐκεῖνοι οἱ ὅποιοι θὰ ἀγρευθοῦν ἀπὸ τὰ δίχτυα τῆς Πίστεως καὶ τῆς αὐταπαρνήσεώς σας, ὅλοι ἐκεῖνοι οἱ ὅποιοι θὰ προσέλθουν ἐθέλονται διὰ νὰ ἀγωνισθοῦν διὰ τὴν διάσωσιν τῆς ἱερᾶς μοναχικῆς ἰδέας. Ἐσεῖς καθοδηγούμενοι ἀπὸ ὅλους ἐκείνους οἱ ὅποιοι ἐλευκάνθησαν εἰς τοὺς ἀγῶνας διὰ τὴν διατήρησιν τῶν ἱερῶν σκηνομάτων τῆς ἱερᾶς ταύτης χερσονήσου, θὰ ἀναλάβητε τὸ πηδάλιον διὰ νὰ ὀδηγήσετε τὸ πλοῖον τοῦ ὀρθοδόξου μοναχισμοῦ ὄχι εἰς λιμένα, ἀλλὰ ἀνά τοὺς ὠκεανούς καὶ τὰς θαλάσσας διὰ νὰ μεταφέρετε τὸ μήνυμα τῆς ὑπάρξεως ἀλλὰ καὶ δυνάμεως τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας. Ἐμπρὸς λοιπόν. Ὅσοι αἰσθάνονται τὸν ἑαυτὸν τους ἄξιον μιᾶς τοιαύτης ἀποστολῆς ἅς ὀπλισθοῦν μὲ τὰ ὄπλα τῆς Πίστεως, τῆς ἀγάπης, τῆς ἐλπίδος καὶ τῆς αὐταπαρνήσεως καὶ ἅς πυκνώσουν τὰς τάξεις τοῦ μοναχισμοῦ. Ὁ ἀγὼν θὰ εἶναι σκληρός, ἅς μὴ φοβηθοῦν ὅμως. Θὰ εὐρίσκειται πλησίον των ὁ Χριστὸς διὰ νὰ τοὺς ἐνισχύῃ καὶ ἐνδυναμώνῃ εἰς τὸ ἔργον των, φέρων καὶ τὸν ἀμαράντινον τῆς νίκης στέφανον διὰ νὰ στεφανώσῃ ὅλους ἐκείνους οἱ ὅποιοι θὰ ἀγωνισθοῦν καὶ θὰ νικῶσιν.

Περαιωθέντος τοῦ λόγου, προσεφέρθησαν ἀναψυκτικά, ηὐχήθημεν

ΑΠΟ ΟΣΑ ΜΑΣ ΓΡΑΦΟΥΝ

«..... Πρὸ ἡμερῶν ἡ ἐφ. «Βῆμα» ἐδημοσίευσε τὴν ἐξῆς — χαρμόσυνον τούλάχιστον δι' ἐμὲ—εἶδησιν, (ἀπόκομμα σὰς ἀποστέλλω ἐσωκλειστῶς), ἵνα ὄχι μόνον ἀπλῶς χαρῆτε διὰ τὴν ἀναφερομένην φράσιν «μίαν Ἑλληνοβουλγαρικὴν συνδιαλλαγὴν» ὡς ὀρθόδοξος — ὡς, ἐχάρην πρῶτος αὐτὸς καὶ ἡσθάνθηεν ἐνεκφράστως σκιρτῶσαν τὴν καρδίαν μου— ἀλλὰ καὶ ἐργασθῆτε καθηκόντως — ἀπὸ καθαρᾶς βέβαια θρησκευτικῆς ἀπόψεως — μετὰ ζήλου καὶ πάντα λίθον κινουντες, ἰδίως πάντες ὑμεῖς ἐνεξαιρέτως οἱ ἐν τῷ Ἀγιωνύμῳ Ὁρειομοῦ, ὅπως συντελεσθῆ καὶ γίνῃ πραγματικότης ἡ συνδιαλλαγή αὕτη καὶ ἐκλείψῃ τελείως τὸ μεταξὺ τῶν δύο ὀμοδόξων λαῶν ἀντιχριστιανικὸν καὶ θεομίσητον μῖσος, τὸ ὁποῖον διήρесе θανασίμως αὐτοὺς πρὸς θλίψιν μὲν τοῦ Ἀρχηγοῦ τῆς Ἐκκλησίας Χριστοῦ, χαρὰν δὲ μεγάλην τοῦ ἀπ' ἀρχῆς ἀνθρωποκτόνου διαβόλου, καὶ πάντων τῶν ὀργάνων αὐτοῦ, ἰδίως τῶν ἀσπόνδων τῆς ἐνώσεως τῶν ὀρθοδόξων, ἐχθρῶν μασόνων.

Εἶπον δὲ «ἰδίως ὑμεῖς οἱ Ἀγιορεῖται», διότι ἐδῶ εἰς τὰς πόλεις καὶ παντοῦ ὀλίγοι καὶ ἀνεπίσημοι εἶναι οἱ ποθοῦντες τὸ τοιοῦτον» καὶ ἂν ποτε θελήσουν νὰ ἐκδηλώσουν τὰ φρονηματά των, ὄχι μόνον δὲν θὰ κατανοηθοῦν, ἀλλὰ κινδυνεύουν νὰ ἐκληφθοῦν ὡς ἀνόητοι, ζητοῦντες τὰ ἀδύνατα, καὶ ἐν τέλει... ὡς βούλγαροι, ὡς προδόται! Τόσον εἶναι τὸ σατανικὸν τοῦτο μῖσος, τὸ ἀμαυροῦν καὶ καταισχυῖνον τὸ πανένδοξον ὄνομα τῆς Ὁρθοδοξίας καὶ γενικῶς τοῦ Χριστιανισμοῦ.

Διὰ τοῦτο ἐλπίζω εἰς ὑμᾶς, οἵτινες εἰσθε καθαροὶ ἀπὸ πλάνας καὶ πάθη καὶ προλήψεις καὶ προκαταλήψεις καὶ συμφέροντα παρερχόμενα, καὶ ἔχετε τὴν ποιότητα καὶ τὴν ποσότητα ἀνωτέραν ἡμῶν τῶν ὀλίγων ἐν ταῖς πόλεσιν ὀρθοδόξων, νὰ ἀναλάβητε τὸ μέγα καὶ θεάρεστον τοῦτο ἔργον τῆς συνδιαλλαγῆς τώρα μάλιστα ὁπότε ἔρχεται αὐτό-

δὲ πάντες ἀπὸ μέσης καρδίας ὑπὲρ εὐδοξίας τοῦ ἔργου τῆς Σχολῆς, εἶτα κατελθόντες ἐκ τοῦ ὑπερώου ὅπου ἡ αἴθουσα τοῦ μελετητηρίου, κατηνθῆνθημεν καὶ παρεκαθήσαμεν εἰς τὴν κοινὴν τράπεζαν μετὰ τοῦ ἀγίου Σχολάρχου, κ. κ. Καθηγητῶν, μαθητῶν κλπ. προσωπικοῦ τῆς Σχολῆς, ὁπότεν κατενθουσιασμένοι ἀπεχωρήσαμεν, εὐχόμενοι πρὸς τὸν Ὁ Θεὸν ἵνα εὐλογῆ τὴν Σχολὴν καὶ χαρίζῃ περισσοτέραν πρόσodon εἰς τοὺς μαθητὰς Αὐτῆς.

Α. Μ. Γραμματεὺς Ἱ. Κοινότητος Ἀγ. Ὁρους

θι ὁ Σέρβος Πατριάρχης, μετὰ τοῦ ὁποίου δύνασθε πολλὰ νὰ εἴπητε περὶ τῆς πασιποθῆτου ἐνώσεως τῶν ὡς μὴ ὤφειλε διῆσταμένων ὀρθοδόξων ἐκκλησιῶν.

Τοῦτο βέβαια δὲν εἶναι εὐκόλον σήμερον ὅτι ἔχει ριζώσει ἀρκετὰ τὸ κακὸν τοῦ μίσους εἰς τὰς καρδίας τῶν ἀρχόντων καὶ ἀρχομένων καὶ ἐπικρατοῦν πολλαὶ προκαταλήψεις μεταξὺ τοῦ λαοῦ ἀμφοτέρων. Ἄλλ' ὅταν ἐγερθῶν ἄνδρες μεγάλης ἀρετῆς καὶ σοφίας, ἄνδρες δυνατοὶ ἐν ἔργοις καὶ λόγοις, ἄνδρες ὧν οἱ λόγοι ἔχουσι κῦρος μέγα παρὰ τῷ λαῷ καὶ ἐκκληφθῶσιν ὡς ἄλλοι νόμοι παρ' αὐτῷ αὐτοὶ θὰ δύνανται ἀσφαλῶς νὰ πείσωσι τὸν πολὺν καὶ ὄλον τὸν λαὸν περὶ τῆς ἀπολύτου ἀνάγκης τῆς Ἐνώσεως τῆς Ὁρθοδοξίας, περὶ ἧς θερμότατα, ὡς γνωστὸν, ηὔχηθη εἰς τὸν Οὐράνιον Αὐτοῦ Πατέρα κατὰ τὰς παραμονὰς τοῦ Πάθους Του ὁ Ἰδρυτῆς καὶ Ἀρχηγὸς τῆς Ἐκκλησίας Του, ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστός, Ὅστις καὶ τὸ Τίμιον Αὐτοῦ Αἷμα ἔχυσεν ἐπὶ τοῦ Σταυροῦ ὑπὲρ αὐτῆς. Ἄλλως — θὰ ἀποφανθῶσι κατηγορηματικῶς ματαῖα ἢ καύχησις εἰς τὸ ὄνομα μόνον τῆς Ὁρθοδοξίας — ἧτις δὲν ὠφελεῖ, ἀλλὰ μᾶλλον βλάπτει χωρὶς τῆς ὀρθοπραξίας: Θὰ ἐξακολουθῆ δὲ πάντοτε ἐπικινδύνως αὐτὸς μὲν ὁ Κύριος ἡμῶν νὰ διατελῆ ἐν λύπῃ καὶ πικρίᾳ, ἡμεῖς δὲ ὡς ἄλλοι «κύνες» θὰ δακνῶμεθα καὶ θὰ καταναλισκώμεθα ὑπ' ἀλλήλων, κατὰ τὸ λέγειν τοῦ Παύλου, ἀπὸ τὸ ἐπάρατον πνεῦμα τῆς διαιρέσεως, ἧτις πληρέστατα ἐξυπηρετεῖ τὸν ἀνθρωποκτόνον σκοπὸν τοῦ διαβόλου.

Εἶμαι δὲ βέβαιος Πάτερ μου ὅτι πρὸ τῆς τοιαύτης συνεχοῦς καὶ ἀσιγήτου φωνῆς τῶν νέων κηρύκων τῆς Ἐνώσεως, συνυπουργούσης καὶ τῆς θείας δυνάμεως, θὰ πεισθῆ ὁ πάντοτε εἰς τοὺς καλοὺς καὶ ἐκλεκτοὺς ἄρχοντάς τοις εὐπειθῆς λαός, καὶ θὰ πληροφορηθῆ καὶ θὰ βεβαιωθῆ περὶ τοῦ ἐξαισίου ἀποτελέσματος τῆς ἐνώσεως τῶν Ὁρθοδόξων Ἐκκλησιῶν. Αἱ δὲ ἐναντία φωναί, ἀπὸ ὅθεν δῆποτε καὶ ἂν ἀκουσθῶσιν, εἰς οὐδὲν θὰ ἰσχύσωσι παρ' αὐτῷ διότι κατὰ τὴν παροιμίαν, «Φωνὴ λαοῦ, φωνὴ Θεοῦ».

Ποῖον δὲ θὰ εἶναι αὐτὸ τὸ ἐξαισίου ἀποτέλεσμα, ἢ μᾶλλον τὸ μέγα καὶ ἀληθινὸν θαῦμα τῆς ἐποχῆς μας; Ἰδοὺ αὐτό:

«Ῥωσικὸς λαός, πρῶτον (ἀπὸ ἀπόψεως ἀριθμητικῆς) Ἑλληνικὸς λαός ἔπειτα, (ἀπὸ ἀπόψεως σοφίας καὶ καταπληκτικῆς ἠθικῆς δυνάμεως) ἔπειτα Σερβικὸς λαός, ἔπειτα Βουλγαρικὸς λαός, λαὸς Ῥουμανικὸς καὶ λαὸς Πολωνικὸς καὶ ὄλον τὸ ὑπὸ τὸν οὐρανὸν Ὁρθόδοξον Γένος, ὅταν - ὁ ὠκεανὸς οὗτος ὁ ἀνθρώπινος - ἀποτελέσῃ (τὰ ἀδύνατα παρὰ ἀνθρώποις δυνατὰ παρὰ τῷ Θεῷ). Μίαν Νέαν Ἀγίαν Καθολικὴν καὶ Ἀνατολικὴν Ἀποστολικὴν Ἐκκλησίαν - Κοινοπολιτείαν Θεῖαν, Βασιλείον ἱεράτευμα, Ἐθνος ἐξ ἐθνῶν ἅγιον, μὲ νοητὴν Σημαίαν τὸ Σῦμβολον τῆς Πίστεως, ποίαν - ἐρωτῶ, σημασίαν θὰ ἔχουν ἀπέναντι τῆς τεραστίας καὶ ἀκαταμαχῆτου Ἡθικῆς Δυνάμεως ταύτης τοῦ Θεοφύλακτου καὶ Θεοφρουρήτου τούτου ΚΡΑΤΟΥΣ τὰ διάφορα γνω-

Σ Κ Ε Ψ Ε Ι Σ

Εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι Κυρίου.

Ἡ χαιρετιστήριος αὕτη προσφώνησις ἀντήχησεν εἰς τὸν ἱερὸν ἡμῶν τόπον συνοδευομένη καὶ ὑπὸ αἰσθημάτων ἀκράτου ἐνθουσιασμοῦ κατὰ τὴν ἐπίσκεψιν τῆς Ἀ. Μ. τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Ἰπεκίου καὶ Πατριάρχου τῶν Σέρβων Βικεντίου κατὰ τὰ τέλη παρελθόντος Ὀκτωβρίου ἐνταῦθα. Οἱ ἅγιοιρεῖται ἀδιακρίτως φυλετικῆς προελεύσεως ἅπαντες ὁμοθυμαδὸν ἐπεδέχθησαν τὸν προκαθήμενον τῆς Σερβικῆς Ἐκκλησίας μετ' ἐξαιρετικῶν τιμῶν καὶ βυζαντινῆς μεγαλοπρεπειᾶς τελετῶν, ὡς σημειοῦται εἰς ἑτέραν σελίδα τοῦ παρόντος τεύχους. Εὐεξήγητος δὲ ὁ ἐνθουσιασμός καὶ ἡ χαρὰ, διότι ἐν τῷ προσώπῳ αὐτοῦ εἶδομεν τὴν προσφιλῆ θυγατέρα τῆς Μεγάλης Ἐκκλησίας Σερβικῆν Ἐκκλησίαν, ἣτις πάντοτε μετὰ υἱικῆς ἀφοσιώσεως ἀποβλέπει πρὸς τὸν Οἰκουμενικὸν θρόνον καὶ τὴν τελευταίαν δεκαετίαν διῆλθε διὰ πολλῶν δοκιμασιῶν καὶ θλίψεων. Ἡ Ἱερά ἡμῶν Μονὴ ἔχει ἰδιαιτέρους λόγους νὰ χαίρῃ ἰδιαζόντως διὰ τὴν πατριαρχικὴν ἐπίσκεψιν, ἣτις εἰρήσθω ἐν παρόδῳ εἶναι ἡ πρώτη ἐπίσκεψις Σέρβου Πατριάρχου, διότι μεταξύ τῶν εὐεργετῶν αὐτῆς συγκαταλέγονται καὶ Σέρβοι. Ὁ Μακαριώτατος, ὡς εἶπεν, ἦλθεν νὰ προσκυνήσῃ τὰ ἱερά τῆς Ὁρθοδοξίας εἰς τὴν βυζαντινὴν αὐτὴν περιοχὴν ἐνθα ἀπὸ χιλιετη-

στὰ ψευδῆ καὶ σαθρὰ ἀνθρώπινα συστήματα; Προφανῶς οὐδεμίαν. Οὔτε ὁ περιβόητος κομμουνισμὸς θὰ ἔχῃ θέσιν, οὔτε ὁ ὑπεράγαν ἐθνικισμὸς, οὔτε αἱ πολυποίκιλοι αἱρέσεις τῆς Δύσεως, οὔτε ὁ Μωαμεθανισμὸς καὶ Τουρκισμὸς τῆς Ἀσίας, οὔτε ὁ πείσμων καὶ Χριστοκτόνος Ἰουδαϊσμὸς, οὔτε αἱ ψευδοθρησκεῖαι τῶν διαφόρων ἐθνῶν, οὔτε, τέλος, αὐτὸς ὁ νομιζόμενος πανίσχυρος καὶ κοσμοκράτωρ Ἐλευθεροτεκτονισμὸς ἢ Ροταριανισμὸς, ὁ ἐπίβουλος πάντων τῶν θρησκευμάτων καὶ ἰδιαίτατα τοῦ Χριστιανικοῦ. Ταῦτα πάντα καὶ τοὺς πάντας ἀντικειμένους ἢ ΗΝΩΜΕΝΗ ἤδη Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία τοῦ ἀεὶ νικῶντος Χριστοῦ, ὡς ἄλλος Μέγας καὶ Βαρύτατος Ὁδοστρωτήρ, θὰ σαρώσῃ ὡς ἄλλα «χαλίκια», καὶ θὰ συντρίψῃ αὐτά, ὅχι πρὸς θάνατον, ἀλλὰ πρὸς ζώην, ἃν μετανοήσουν. Ὅσοι δὲ ἐκτὸς τῆς Ὁρθοδοξίας ἀλλὰ φίλοι τῆς Ὁρθοδοξίας ἐκ τε τῶν παπιστῶν καὶ ἀντιπαπιστῶν, ὅσοι λαοί, φυλαὶ καὶ γλώσσαι, καλῆς διαθέσεως καὶ προαιρέσεως, βλέποντες τὸ ἀνέλπιστον τοῦτο Γεγονὸς τετελεσμένον ὡς ἄλλο ΘΑΥΜΑ τῶν θαυμάτων, τὸ ἀληθινὸν ἠθικὸν θαῦμα, τὸ ἀναμφισβήτητον καὶ ἀδιάψευστον, θὰ ζητήσωσιν ἐσπευσμένως νὰ εἰσέλθωσιν εἰς τὴν νεοπαγῆ ἐπίγειον ταύτην Βασιλείαν τοῦ Χριστοῦ, ἢ τὴν σωτήριον Μάνδραν τοῦ Καλοῦ Ποιμένου καὶ Ἀρχιποίμενος τῶν λογικῶν προβάτων, ὡς προεῖπε περὶ τούτων Αὐτὸς ὁ ἴδιος, ὅτι: «Καὶ ἄλλα πρόβατα ἔχω, ἃ οὐκ ἔστιν ἐκ τῆς αὐλῆς ταύτης» κἀκεῖνά με δεῖ ἀγαγεῖν, καὶ τῆς φωνῆς μου ἀκούσουσι· ΚΑΙ ΓΕΝΗΣΕΤΑΙ ΜΙΑ ΠΟΙΜΝΗ, Εἰς Ποιμνὴν». (Ἰωάν. Ι. 16) Γένοιτο!

ρίδος διατηρεῖται ἀλώβητος ἢ βυζαντινὴ παράδοσις καὶ ἐθιμοτυπία, καὶ εἰς τὸ πνευματικὸν κέντρον τῶν Σέρβων τὴν Ἱερὰν Μοῆν Χελανδαρίου καὶ ἐνισχυθῆ.

Ἐξ ὧν εἶδε καὶ ἤκουσε ἐτονώθη ἠθικῶς ὑπὸ τῆς προστάτιδος ἡμῶν Θεομήτορος, ἀλλὰ ἐτόνωσε καὶ ἡμᾶς μεθ' ὧν συμπροσηυχήθη.

Ἐλπίζομεν ὅτι ἡ πατριαρχικὴ αὐτὴ ἐπίσκεψις θὰ ἀποβῆ ἐπ' ἀγαθῷ τῆς Ἱερᾶς Μοῆς Χελανδαρίου καὶ εὐχόμεθα νὰ ἐπανίδῃ αὐτὴ ἡμέρας ἀρχαίας δόξης.

Λιὰ πάντα ταῦτα ἀγαλλόμεθα ἐν Κυρίῳ διὰ τὴν ὑψηλὴν ἐπίσκεψιν, εὐχόμεθα νὰ ὧσι πολλὰ τὰ ἔτη τῆς Ἁ. Μακαριότητος, ἐπ' ἀγαθῷ τῆς Σερβικῆς Ἐκκλησίας καὶ τῆς Ὁρθοδοξίας γενικῶς καὶ νὰ ἀξιῶσῃ ἡμᾶς ἡ Ὑπεραγία Θεοτόκος νὰ τὴν ἴδωμεν καὶ αὐθις ἐν μέσῳ ἡμῶν εὐλογοῦσαν καὶ ἀγιάζουσαν ἡμᾶς.

Στενὴ συνεργασία.

Ἡ ἐπίσκεψις τῆς Ἁ. Μακαριότητος γεννᾷ ἐν ἡμῖν ὠρισμένας σκέψεις, τὰς ἑξῆς : Πόσον ὠφέλιμος καὶ ἠθικῶς τονωτικὴ εἶναι ἡ ἐπαφὴ καὶ στενὴ συνεργασία τῶν αυτοκεφάλων Ἐκκλησιῶν τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας! Πόσα ζητήματα γενικῶς ἐνδιαφέροντος θὰ ἐτακτοποιῶντο καὶ πόσον θὰ προήγοντο ἐν Χριστῷ οἱ Ὁρθόδοξοι Χριστιανοί! Ἡ δημοκρατικὸν χαρακτῆρα ἔχουσα Ἐκκλησία ἡμῶν περιλαμβάνει πολλὰς φυλὰς καὶ γλώσσας τοῦτο ὅμως οὐδόλως κωλύει τὴν συνεργασίαν, ἀφοῦ ἐν Χριστῷ «οὐκ ἔνι Ἰουδαῖος οὐδὲ Ἕλληνας» (Γαλ. γ'. 28) ἀλλὰ οἱ πάντες εἰς ἔσμεν ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ. Ὑπεράνω παντὸς φυλετικοῦ δεσμοῦ ὑπάρχει ὁ Χριστός. Ἀπόδειξις τοῦτου ἡ ἀρμονικὴ συνεργασία τῶν ἐν Ἀγίῳ Ὁρει διαβιούτων μοναχῶν, ἐν οἷς ὑπάρχουσι πάσης φυλετικῆς ἀποχωρήσεως πρόσωπα. Ἡ στενὴ αὐτὴ συνεργασία καὶ ἐπαφὴ τῶν Ὁρθοδόξων Ἐκκλησιῶν, ἣν ἐτόνισεν ἡ Ἁ. Μακαριότης, εἰπέρ ποτε ἐπιβάλλεται σήμερον, διότι αἱ δυνάμεις τοῦ σκότους ὀργανωμένα βάλλουσι κατὰ «τοῦ ἁγίου ἡμῶν δόγματος» ἵνα κατὰ Χρυσόστομον εἴπωμεν. Ἡ ἐνότης θὰ ἐξουδετερώσῃ τὰς ἐφόδους. Καὶ ἀφοῦ ἐμνήσθημεν τοῦ μεγάλου τούτου Πατροῦς, θὰ ἀναφέρωμεν καὶ ἐπὶ τοῦ προκειμένου λόγους αὐτοῦ : «Τότε γὰρ μάλιστα ἐπιτιθεταὶ ὁ διάβολος, ὅταν ἴδῃ μεμονωμένους καὶ καθ' ἑαυτοὺς ὄντας. Οὕτω καὶ τῇ γυναικὶ παρὰ τὴν ἀρχὴν ἐπέθετο μόνην αὐτὴν ἀπολαβῶν καὶ τοῦ ἀνδρὸς χωρὶς οὖσαν εὐρών. Ὅταν μὲν γὰρ μεθ' ἑτέρων ὄντας ἴδῃ συγκεκορημένους, οὐχ ὁμοίως θαρρεῖ, οὐδ' ἐπεισι. Διὸ χρὴ μάλιστα καὶ διὰ τοῦτο μετ' ἀλλήλων ἀγελάζεσθαι συνεχῶς, ὥστε μὴ εὐχειρώτους εἶναι τῷ διαβόλῳ» (ὁμιλ. ιγ' Ματθ. § α). Καὶ ἀλλαχοῦ περὶ τῆς ἐπαφῆς τῶν ἐν Χριστῷ συνδεδεμένων λέγει : «ψυχὴ γὰρ γυμνὴ καθ' ἑαυτὴν, ἑτέρα ψυχῇ συγγενομένη οὕτε εἰπεῖν τι οὕτε ἀκούσαι δυνησεται, σωματικῶς δὲ ἂν ἀπολαύσω παρουσίας καὶ ἐρῶ τι καὶ ἀκούσομαι, παρὰ τῶν ἀγαπωμένων. Διὰ τοῦτο τὸ πρόσωπον ὑμῶν ἐπιθυμῶ ἰδεῖν. ἔνθα καὶ γλώσσά ἐστι φωνὴν ἀφιεῖσα...» (ἐπιστολὴ β'. εἰς Ὀλυμπιάδα § 12)

Ἡ περίφημος ἀλληλογραφία.

Πολλάκις ἐκ τῶν στηλῶν τούτων ἐτονίσθη ἡ μεγάλη ἀνάγκη τῆς μεταφράσεως τῶν ἔργων τῶν Πατέρων τῆς Ἐκκλησίας εἰς τὴν νεοελληνικὴν γλῶσσαν, ἀφοῦ οἱ χριστιανοὶ ἡμῶν κατὰ πλειονότητα εἶναι ὀλίγων γοιμμάτων κάτοχοι. Πόσον θὰ ὀκοδομοῦντο ἐν Χριστῷ οἱ ἀδελφοί μας Χριστιανοὶ ἐκ τῶν πνευματικῶν τῶν Πατέρων θησαυρῶν! Ποῖον μέσον ἀποτελεσματικὸν ἀνακαινίσεως τῆς κοινωνίας παραμελεῖται!

Αὐτὰ αἱ σκέψεις ἤλθον εἰς τὴν διάνοιαν ἡμῶν, ὅταν κατ' αὐτὰς

περιήλθεν εις χείρας ἡμῶν βιβλίον ἐκδοθὲν ὑπὸ τοῦ ἐν τῷ Γυμνασίῳ Πολυγύρου Θεολόγου Καθηγητοῦ κ. Παναγιώτου Στάμου φέρον τὸν τίτλον Ἰωάννου Χρυσοστόμου ἐπιστολαὶ πρὸς Διακόνισσαν Ὀλυμπιάδα εἰς νεοελληνικὴν ἀπόδοσιν.

Τὸ βιβλίον τοῦτο περιλαμβάνει τὴν ἐκ 17 ἐπιστολῶν περίφημον ἀλληλογραφίαν τοῦ Χρυσοστόμου πρὸς τὴν μεγάλην κοινωνικὴν ἐργάτιν Διακόνισσαν Ὀλυμπιάδα καὶ ἀποτελεῖται ἐξ 130 σελίδων σχ. 8ου μὲ εἰσαγωγὴν, μετάφρασιν καὶ σχόλια. Αἱ ἐπιστολαὶ αὗται μεγάλως ἐξετιμήθησαν ὑπὸ τῆς πολιᾶς ἀρχαιότητος Ὁ Χρυσόστομος τὰς ἐχαρακτήρισεν ὡς «φάρμακον σωτήριον παντὶ ἀθυμοῦντι» νεώτεροι δὲ ὡς «ἀριστουργήματα σοφίας καὶ στοργῆς καὶ χάριτος καὶ καρτερίας» ὡς «ἀκτινοβολίαν ὑψηλοῦ μαθήματος», ὡς «τὸ συγκινητικότερον ἔργον τῆς ἀρχαιότητος». Τὰς ἐμελετήσαμεν, ἐνετρυφήσαμεν ἐν αὐταῖς καὶ πολλὰ ἐδιδάχθημεν.

Μεγάλως θὰ ἀδικήσῃ ἑαυτὸν, ὅστις δὲν θὰ μελετήσῃ τὸ ἀριστούργημα τοῦτο τοῦ Μεγάλου Πατρός. Εὐχόμεθα νὰ ἴδωσι τὸ φῶς παρόμοιαι ἐργασίαι πρὸς δόξαν Χριστοῦ καὶ πνευματικὴν ὠφέλειαν τῶν Χριστιανῶν μας.

Ἠθικὴ ἄμβλυσις.

Αἱ Ἐκκλησίαι τοῦ Χριστοῦ ἐν τῇ Ἀνατολῇ συνεχῶς δοκιμάζονται. Δώδεκα εὗρισκονται ὑπὸ ἐκτάκτως δυσμενεῖς συνθήκας, αἱ δὲ τῆς Κωνσταντινουπόλεως, Σμύρνης καὶ Κύπρου ἐσχάτως ὑπέστησαν νέους φρικτοὺς διωγμούς. Καὶ ὅμως οἱ Χριστιανικοὶ (;) λαοὶ τῆς Εὐρώπης δὲν ἐγένοντο «κοινωνοὶ τῶν οὕτως ἀναστρεφόμενων» (ἐβ. ἰ. 32) ὅπερ θὰ ἔφευραν αὐτοῖς μεγαλίαν παραμυθίαν. Εἰς τὸ προσκλητήριον τοῦτο τῆς ἀγάπης καὶ συμπαθείας ἀπουσίασε καὶ ἡ «προκαθημένη τῆς ἀγάπης» κατὰ τὸν θεοφόρον Ἰγνάτιον Ἐκκλησία τῆς Ρώμης, ἣτις δὲν συνεκινήθη διὰ τὰς δοκιμασίας τῆς νέας Ρώμης.

Πάντα ταῦτα φανεροῦν ὅτι εἰς τὸ χριστιανικὸν πλήρωμα, ἀνεξαρτήτως ἐκκλησιαστικῆς ὁμολογίας, ὑπάρχει ἄμβλυσις ἠθικὴ καὶ νοσηρῆς πνευματικῆς. Καὶ ἔχομεν τὴν ἀξίωσιν νὰ ὀνομαζώμεθα πολιτισμένοι καὶ θιασῶται τοῦ Ἑλληνοχριστιανικοῦ πολιτισμοῦ καὶ τοποτηρηταὶ τοῦ Χριστοῦ. Ἰλεως γένοιτο ἡμῖν ὁ Κύριος!

Ὁ πιστὸς στρατιώτης.

Εὗρισκομένου τοῦ περιοδικοῦ ἡμῶν ὑπὸ τὰ πιεστήρια, δὲν ἠδυνήθημεν νὰ ἀποτίσωμεν τὸν ὀφειλόμενον φόρον τιμῆς εἰς τὴν μνήμην τοῦ ἀποικομένου στρατάρχου τῆς παροικίας ἡμῶν, ὄντινα ἡ θεία Πρόνοια συνέδεσε μὲ τὴν ἐνδοξοτέραν περίοδον τῆς νεωτέρας ἡμῶν ἱστορίας καὶ ἐστεφάνωσε διὰ τοῦ ἀμαράντου δύο νικῶν στεφάνου. Πολλοὶ ἡμεδαποὶ καὶ ἀλλοδαποὶ ἐξῆρουν τὰ πολλὰ αὐτοῦ προσόντα καὶ ἐθνικὰς ὑπηρεσίας. Ἡμεῖς θὰ τονίσωμεν ἐν, τὸ κυριώτερον, ὅπερ ἀποτελεῖ τὴν γενεσιουργὸν τῶν μεγάλων αὐτοῦ ἐπιτευγμάτων αἰτίαν, καὶ τοῦτο ἦτο ἡ βαθεῖα αὐτοῦ πίστις. Ὁ ἄλστος Στρατάρχης ἀκολουθῶν τὴν παράδοσιν τῶν στρατηλάτῶν τοῦ Βυζαντίου ἦτο πιστὸς Χριστιανὸς «ἤλιζεν ἐπὶ Κύριον», ἡ πίστις δὲ αὐτῆ ἐφοδίαζεν αὐτὸν μὲ ἄκρατον αἰσιοδοξίαν, αὐτοπεποιθῆσιν, ὑπομονὴν καὶ ἐπιβολήν. Αἱ ἡμερήσιοι διαταγαὶ αὐτοῦ ἤρχιζον μὲ τὴν προσφώνησιν «στρατιῶται τοῦ Χριστοῦ καὶ τῆς πατρίδος» καὶ κατέληγον μὲ τὴν ἐπαφὴν «μὲ τὴν βοήθειαν τοῦ Θεοῦ θὰ νικήσωμεν». Καὶ ἐνίκησαμεν Ὁ Χριστὸς, ὁ αἰώνιος νικητὴς, ἐκάλεσε παρ' ἑαυτῷ τὸν πιστὸν αὐτοῦ νικητὴν στρατιώτην, ἵνα ἀναπαύσῃ ἐκ τῶν κόπων πεντηκονταετοῦς ὑπηρεσίας πρὸς τὸ Ἔθνος. Αἰωνία του ἡ μνήμη!

ΧΡΟΝΙΚΑ ΑΓΙΟΥ ΟΡΟΥΣ

Διοίκησης Ἀγίου Ὁρους. Ἐπέστρεψεν ἐξ Ἀθηνῶν ἔνθα μετέβη διὰ διαφόρους ἀγιορειτικὰς ὑποθέσεις ὁ Διοικητὴς τοῦ Ἀγίου Ὁρους κ. Κ. Κωνσταντόπουλος.

Ἐν Ἀθήναις εὐρισκόμενος ἀτηύθυνε τὸ ἐξῆς τηλεγράφημα διαβιβασθὲν διὰ τοῦ Β. Ὑπουργείου Ἐξωτερικῶν πρὸς τὴν Ἱ. Κοινότητα διὰ τὴν ἑορτὴν τοῦ Ὁσίου Νικοδήμου, διὰ τὴν ἀγιοποίησιν τοῦ ὁποίου συγκαταλέγεται καὶ ὁ κ. Διοικητὴς μεταξύ τῶν πρωτεργατῶν: Ὑπουργεῖον Ἐξωτερικῶν ἀριθ. πρωτ. 30 564. Ἱ Κοινότητα Ἀγίου Ὁρους. Διαβιβάζομεν κατωτέρω τηλεγράφημα κ. Διοικητοῦ Ἀγ. Ὁρους. «Ἐπὶ αὐριανῇ ἑορτῇ συχαίρω Ἡμετέραν Πανοσιολογίτητα καὶ Ἱερὸν Κοινὸν ἔγκαρδίως. Πρωτοβουλία Ἀγίου Ὁρους ἀναγνωρισθῆ ὑπὸ Μεγάλῃς Χριστοῦ Ἐκκλησίας Νικόδημος ὡς ἅγιος τεκμήριον πνέοντος αὐτόθι ζωντανοῦ πνεύματος. Ὑπέροχος μορφή μεγάλου Διδασκάλου ἐνσαρκώνει πόθον διὰ διατήρησιν παραδόσεων καὶ συνδέει νεωτέραν ἐποχὴν ἀρρηκτως μὲ ἐποχὴν μεγάλων Ἡουχαστῶν. Δυπούμενος διότι ἀδυνατῶ διὰ λόγους ὑπηρεσίας παραστῶ ἀπευθύνω θερμὰς προσρήσεις πάντας Κωνσταντόπουλος.» Στεφανόπουλος.

— Ὑπὸ τοῦ κ. Διοικητοῦ ἀνεκοινώθη εἰς τὴν Ἱ. Κοινότητα Ἀγ. Ὁρους ἀπόφασις τοῦ Ὑπουργείου Οἰκονομικῶν διὰ τῆς ὁποίας ἀπὸ τῆς προσεχοῦς Ἰανουαρίου θὰ παύσουν οἱ τελωνειακοὶ ὑπάλληλοι εἰσπράττοντες τὸν φόρον εἰσαγωγῆς καὶ ἐξαγωγῆς τοῦ Ἀγίου Ὁρους καὶ δέον ἔγκαίρως ἢ Ἱ. Κοινότης νὰ φροντίσῃ πρὸς ἐξεύρεσιν καταλλήλων ἰδικῶν τῆς προσώπων καὶ ἀνάθεσιν εἰς αὐτὰ τῆς ὑπηρεσίας ταύτης.

Ἔρανοι. Κατόπιν ἀποφάσεως τῆς Ἱ. Κοινότητος ἐνηργήθη παναγιορειτικὸς ἔρανος ὑπὲρ τοῦ ἀγῶνος τῶν ἀδελφῶν Κυπρίων διὰ τὴν ἀπελευθέρωσιν αὐτῶν ἀπὸ τοῦ ἐπαχθοῦς Βρετανικοῦ ζυγοῦ. Ἐκ τῶν πρώτων ἔσπευσαν νὰ καταθέσουν μέχρι τῆς στιγμῆς ταύτης αἱ Ἱ. Μοναὶ Βατοπεδίου δρχ. 5.000, Μεγ. Λαύρας καὶ Ἀγ. Παύλου ἀνά 3.000, Καρακάλλου καὶ Γρηγορίου ἀνά 2.000, Ἀγ. Διονυσίου, Κουτλουμουσίου, Ξηροποτάμου καὶ Ξενοφῶντος ἀνά 1.000, ἐξαρτήματα Λαύρας 2.802, Βατοπεδέου 375, Ἱ. Νέα Σκῆτη 395, Ἱ. Σκῆτη Ξενοφῶντος 250, ἢ πολίχνη τῶν Καρῶν 1.435. Ὁ ἔρανος συνεχίζεται.

Ἀγιορειτικὰ κτήματα ἐν Ρουμανίᾳ. Ἐξ ἀφορμῆς τῶν εἰδήσεων τοῦ καθημερινοῦ τύπου, καθ' ἃς ἐλίκεινται συζητήσεις μεταξύ τῶν Κυβερνήσεων Ἑλλάδος καὶ Ρουμανίας πρὸς ρύθμισιν τῶν μεταξύ αὐτῶν διαφορῶν, ἢ ἡμετέρα Ἱερά Μονὴ ἀπηύθυνε ἐπιστολὴν πρὸς τὴν Διοίκησιν Ἀγίου Ὁρους μὲ τὴν παράκλησιν ὅπως αὕτη ἐνημερώσῃ τὸ Β. Ὑπουργεῖον τῶν Ἐξωτερικῶν, ὅτι καὶ ἡ Μονὴ ἡμῶν ἔχει σοβαρὰν ἀπαίτησιν ἐκ μέρους τοῦ Ρουμανικοῦ κράτους διὰ τὰς ἐν Ρουμανίᾳ δύο μεγάλας Μονὰς αὐτῆς, ἐπὶ τῶν δικαιωμάτων τῶν ὁποίων δὲν προτίθεται ν' ἀπομακρυνθῆ.

Τὴν ἐπιστολὴν ταύτην ἐκοινοποίησε καὶ πρὸς τὴν Ἱ. Κοινότητα Ἀγ. Ὁρου, ἵνα λάβουν γνῶσιν καὶ ὅσαι ἄλλαι Ἀγιορειτικαὶ Μοναὶ ἔχουν κτήματα ἐν Ρουμανίᾳ.

Τηλεφωνικὴ ὑπηρεσία Ἀγ. Ὁρους. Εἰς τὸ τηλεφωνικὸν δίκτυον Ἀγ. Ὁρους συνεδέθησαν τελευταίως καὶ αἱ Ἱ. Μοναὶ Χελιανδαρίου, Φιλοθέου, Ξενοφῶντος καὶ Κωνστανοῦ. Ἐκ τῶν ἐξαρτηματικῶν οἱ ἀγιογράφοι Ἀδελφοὶ Κάροτωνα ἐν τῇ Ἱ. Σκῆτῃ Ἀγ. Ἀννης καὶ ἐκ τῶν λαϊκῶν οἱ ἑυλεμποροὶ κ. κ. Ἀλέξ. Παπαγιάννης καὶ Ἐμμ. Λουκίδης.

ΕΥΡΕΤΗΡΙΟΝ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ ΤΟΥ ΕΤΟΥΣ 1955

Α

Ἐκ τῶν ὄσων μᾶς γράφουν σελ. 185

Γ

Γνωμικὰ Ὀσίων Πατέρων σελ. 6, 12, 14, 41, 44, 86.
Γεωργικὴ ἐκπαίδευσις εἰς τὴν Ἀθωνιάδα Σχολὴν » 87

Ε

Ἐκ τοῦ βιβλίου ἐπισκεπτῶν Ἱ. Μονῆς Ἀγ. Παύλου σελ. 29
Ἐνας κόσμος εἰρήνης ἐντὸς ἐνὸς κόσμου χωρὶς εἰρήνην » 45
Εἰσαγωγικὸν σημεῖωμα » 75
Ἐνας Δαβὶδ ποῦ ξέπεσε (ποίημα) » 91
Ἐκδρομὴ τῆς Ἀθωνιάδος εἰς τὸν Ἀθωνα » 153
Ἐκκησιαστικὴ Ἀθωνιάς Σχολὴ » 179

Η

Ἡ συμβολὴ τῆς Ἀθωνιάδος Σχολῆς διὰ τὴν ἐπάνδρω-
σιν τοῦ Ἀγ. Ὄρους σελ. 42
Ἡ πρώτη ἐορτὴ ἐπὶ τῇ μνήμῃ τοῦ Ὀσίου Νικοδήμου
τοῦ Ἀγιορείτου » 102
Ἡ ἐγκατάστασις τῆς νέας Ἱ. Ἐπιστασίας » 115

Ι

Ἱστορία Ἀγ. Ὄρους (Ἱ. Μονὴ Ἰβήρων) σελ. 7, 33, 65, 99
(Ἱ. Μονὴ χελανδαρίου) σελ. 129

Μ

Μορφαι ἀπὸ τὸ πάνθεο τοῦ Ὄρθοδόξου Μοναχισμοῦ.
Ἀγ. Ἰωάννης τῆς Κλίμακος σελ. 39
» » » Γρηγόριος ὁ Παλαμᾶς » 72

Ο

Ὁ Ὄσιος Νικόδημος ὁ Ἀγιορείτης σελ. 2
Ὁ Χρυσόστομος περὶ φιλοπτώχειας » 13
Ὁ πρὸς τὸν Χριστὸν ἔρωσ Ἰωάννου τοῦ Δαμασκηνοῦ » 15
Ὁ ἐορτασμὸς τοῦ Ὀσίου Νικοδήμου τοῦ Ἀγιορείτου
ἐν Ἀθήναις » 114
Ὁ Μοναχισμὸς στὸ Ἅγιον Ὄρος » 151
Ὁ Πατριάρχης Σερβίας Βικέντιος εἰς τὸ Ἀγ. Ὄρος » 161

Π

«Πάσης συντελείας εἶδον πέρας» πλατεῖα ἢ ἐντολὴ σου
σφόδρα σελ. 22, 50, 146

Σ

ΣΚΕΨΕΙΣ. (σύντομα σημειώματα τῶν κάτωθι θεμάτων) σελ. 30
Ὁ Ἄθως καὶ ὁ Dr Karl Eller : » 31
Et altera pars : » 60
Δικαία ἀναγνώρισις » 60
Ὁ Ὄσιος πατὴρ ἡμῶν Νικόδημος ὁ Ἀγιορείτης » 60
Φωνὴ βοῶντος ἐκ τῆς ἐρήμου » 60
Ἡ συντήρησις τῶν κωδίκων » 61

Γεωργική Σχολή ἐν Ἱερᾷ Μονῇ	σελ.	62
Ἡ Διαρκής Ἀνάστασις	»	92
Εἰς τὰς ὄχθας τοῦ Ἰορδάνου	»	92
Ἡ ἀπαρχή (περὶ τῆς ἐκδόσεως σοφῶν συγγρ. τῶν Πατέρων)	»	93
Ἡ νέα δοκιμασία τῆς ἀγάπης (σεισμοὶ Βόλου)	»	93
Τάλαντον κυκρυμμένον (Ἀλβέρτος Ἀϊνστάϊν)	»	94
Βασιλεὺς Θεολόγος (Ὁ Βασιλεὺς τῶν Ἑλλήνων Παῦλος)	»	121
Ἡ εὐθύνη ὄλων (διὰ τὴν δημιουργίαν καλλιτέρας ζωῆς)	»	122
Ὁ ἀμυτὸς (τῆς ζωῆς)	»	122
Ἡ πρώτη ἐπέτειος (Ὁσίου Νικοδήμου τοῦ Ἀγιορείτου)	»	123
Πεντηκονταετηρίς (Μακαριωτάτου ἀρχιεπ. Σπυριδῶνος)	»	124
Ὁ Χριστὸς εἰς τὸ σπήλαιον ἐπὶ 33 ἐτη. (περὶ προσφ. 1922)	»	124
Μὴ πεποιθήτε ἐπ' ἀρχοντας (Πρὸς διατήρησιν τῆς εἰρήνης)	»	156
Τὸ ψαλτήριον (Ἑρμηνεία ὑπὸ καθ. κ. Π. Τρεμπέλα)	»	156
Οἱ νέοι διωγμοὶ (τῆς Ἐκκλησίας ὑπὸ τῶν Τούρκων)	»	157
Ὁ ἀδέκαστος κατήγορος (ἡ συνείδησις)	»	158
Ἀπορία (περὶ ἐλλείψεως ἐνδιαφ. ὑπὸ τῶν ἀρχιερέων διὰ τὸν Μοναχισμὸν	»	158
Ἐπιτυχῆς ἔμπνευσις (πνευματικὸν μνημόσυνον Μητρ. Κασσανδρείας Εἰρηναίου	»	159
Εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι Κυρίου	»	187
Στενὴ συνεργασία (τῶν Ὁρθοδόξων Ἐκκλησιῶν)	»	188
Ἡ περίφημος ἀλληλογραφία (Ἀγ. Ἰωάν. Χρυσοστόμου πρὸς Διακόνισσαν Ὀλυμπιάδα	»	188
Ἡθικὴ ἀμβλυνσις (Ἐκκλ. Ρώμης καὶ Εὐρωπ. λαῶν	»	189
Ὁ πιστὸς στρατιώτης (ὁ ἐκλιπὼν στρατάρχης Παπάγος)	»	189

Φ

Φωτογραφία Ὁσίου Νικοδήμου τοῦ Ἀγιορείτου	σελ. 1 καὶ ἀ' ἔξωφ. 53 τεύχ.
» ὑελογραφία ΙΑ' αἰῶνας Ἱ. Μ. Ἀγ. Παύλου σ. ἀ' ἔξ. 52	»
» Ἱ. Μονῆς Ἀγίου Παύλου	σελ. δ' ἔξωφ. 52
» λιτανεύσεως εἰκόνας Πορταϊτίσεως	σελ. 71
» Ὁσίου Νικοδήμου τοῦ Ἀγιορείτου σ. ἀ' ἔξωφ. 53 τεύχους	
» Ἱερᾶς Κοινότητος καὶ Ἀθωνιάδος Σχολῆς σ. γ' ἔξ. 53 τεύχ.	
» Ἱ. Μονῆς Ἰβήρων σ. δ' ἔξωφ. 53 τεύχ.	
» Ἀρχαγ. Μιχαὴλ μωσαϊκὸν Ἱ. Μ. Βατοπεδίου σ. ἀ' 54 τεύχ.	
» ἀδελφ. Ἱ. Μ. Ἀγ. Παύλου ἐπιδ. τὰ ἅγια Λεῖψανα σ. δ' ἔξωφ. 54 τεύχ.	
» Ἱ. Μονῆς Χελανδαρίου σ. δ' ἔξωφ. 54 τεύχ.	
» Παρθένου Μαρίας μωσαϊκοῦ Ἱ. Μ. Βατοπεδίου σ. ἀ' ἔξ. 55	»
» Χελανδαρινῆς ἐπιστάσις 1953—54 σ. δ' ἔξωφ. 55 τεύχ.	
» Ἱ. Ρωσσοικῆς Σῆτης Ἀγ. Ἀνδρέου (Σεράγιον) σ. δ' ἔξ. 55	»

Χ

Χρονικὰ Ἀγίου Ὄρους	σελ. 6, 63, 95, 125, 160
Χριστὸς Ἀνέστη (ποίημα)	σελ. 59.

ΔΩΡΕΑΙ. Προσέφεραν πρὸς ἐνίσχυσιν τοῦ περιοδικοῦ ἡμῶν ἡ Ἱ. Μονὴ Καραβάλλου δρχ. 100, καὶ οἱ κ. κ. ἀρχιμ. Ναθαναήλ Λαυριώτης σχολάρχης Ἀθων. Σχολῆς δρχ. 200, Ἰωάν. Κορωναῖος καθηγ. Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης 100, Κ. Δεμερούκης Ἀθηναί 40, ἱερομ. Κύριλλος κελ. Ἄγ. Ἀρχάγγελοι Ἀμαλφηνοῦς 20, μον. Γεράσιμος κελ. Ὑπαπαντὴ Καρῶν 35, Γ. Μητρογιώργης Μέγαρο 40, Χρ. Κανοτίδης Ἀθηναί 20, μον. Γενάδιος Βαδέλας Μετέωρα 50, ἱερομ. Μεθόδιος κελ. Ἄγ. Θεόδωροι Καρῶν 60, ἱερ. Εὐάγ. Πράπας Τσοτύλιον 15, μον. Νεόφυτος Μαρκάκης Πλατανές Κρήτης 10.

Πρὸς ἅπαντας ἐκφράζομεν τὰς εὐχαριστίας τῆς Ἱ. ἡμῶν Μονῆς.

ΕΠΙΣΚΕΠΤΑΙ. Τὴν Ἱ. ἡμῶν Μονὴν ἐπεσκέφθησαν κατὰ τὸ διαρροῦσαν διάστημα μεταξὺ τῶν ἄλλων καὶ οἱ κ. κ. Μ. Ἀμπέρπα Αἰθίοψ φοιτ., P. Mahr, Han Custav, R. Horth, V. Braun, G. Seidemman, K. Biskauh, G. Nigge Γερμανοὶ σπουδ., Ἡλ. Σαχπελίδης σπουδ., Ἄγγ. Καλέργης ταχυδρομικός, Ἀθ. Γουμελάκης καθηγ, ἐκ Θεσ/νίκης, Ἀθ. Γκέλης μαθ, ἐκ Πυλαίας, Χ. Μπουλιάσης διάκ. ἐκ Θεσ/νίκης, Γ. Παπακώστας, Ε. Χριστόπουλος ἐκ Σερρών, Κ. καὶ Γ. Παναγιωτίδου ἀνταποκρ. «Σκλαβωμένης Ἠπείρου», Μ. Χατζηκωνσταντίνου, Γ. Γαλιατσάλιος, Ι. Παπαϊωάννου, Ν. Μεγάλος μηχανολόγος, Διον. Μπατιστάτος Θεολόγος, Γ. Κοτρώνης φοιτ. ἐξ Ἀθηνῶν, Σ. Γαλάνης Ἑλληὴν Πρόξενος ἐν Ν. Ζηλανδία, Werwer Shuls, Jan Rave, Haus Henning Γερμανοὶ φοιτ. Μ. Palletier, St. August Γάλλοι φοιτ., Ἀπ. Ἀθανασιάδης, Ἡλ. Καλαϊτζῆς, Ε. Παντελίδης ἰδ. ὑπάλ. ἐκ Θεσ/νίκης, Χ. Χατζηβασιλείου ἐκ Μυτιλήνης, Pin Lial Σουηδὸς δημοσιογρ. I. Aloysius Ὁλλανδὸς φοιτ. A. Greerhough ἀρχιτ. Ow, Lelming ραδιοεκφων. ἐκ Ν. Ζηλανδίας, Κ. Sedelmaier Αὐστριακὸς ἰατρός, Κ. Λαικερίδης ὑφαντουργός, Ν. Μητρούδης ὑπάλ. ΣΕΚ, Δ. Κυρὸς δημ. ὑπάλ., Ἀχιλ. Σαγανίδης ἀντεισαγγελεὺς, Δ. Χρυσός, Μ. Χαριτόπουλος, Ν. Δήμου φοιτ. ἐκ Θεσ/νίκης, R. Eduard, Al. Camarh φοιτ. & G. Spraffer δικηγόρος Γάλλος, Γρ. Σάλιμπυ διάκονος ἐκ Λιβάνου, W. Nielsen Δανὸς σπουδ. Κ. Σάλτας δικηγ. καὶ ζωγράφος ἐκ Θεσσαλονίκης, Σ. Ζαχαρόπουλος ὑπάλ. Ἑθνικῆς Τραπέζης, Ἱ. Σταματίου ἰατρός καὶ Ι. Παπαγεωργίου προῖστ. Ταχ. Γραφ. Ἀρναίας.

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ. Ἐθν. Βιβλιοθήκην Ἑλλάδ. Ἐσημειώσαμεν διὰ τὴν ἀποστολὴν καὶ 2ου τεύχ. Ν. Νευράκην Ἀθήνας καὶ Ν. Τσουμίτην Πολύγυρον. Σᾶς ἐνεγράψαμεν. Χ. Καλατζῆν ἰατρὸν Ἀθήνας. Ἐσημειώσαμεν νέαν διεύθυνσιν. Γ. Μητρογεώργην Μέγαρο, Δ. Φασιανὸν Ἀθήνας καὶ μον. Νεόφ. Μαρκάκην Κρήτην. Ἐνεγράψαμεν τοὺς ὑποδειχθέντας. Ἀ. Προκοπίου Ν. Μεσημβρίαν. Συγχαίρομεν καὶ σᾶς καὶ τοὺς συμμαθητάς σας διὰ τὰς σκέψεις σας. Εἶσθε παιδιὰ εὐτυχῆ διότι ὁ Θεὸς σᾶς ἐχάρισε διδάσκαλον ἄξιον τῆς ἀποστολῆς του. Ἀργ. Γερούκην μαθ. Ἐκκλ. Σχ. Ἄγ. Ἀναστασίας. Τὸ περιοδικὸν σᾶς ἀποστέλλομεν τακτικῶς καὶ ἀποροῦμεν διὰ τὴν καθυστέρησιν. Ἀρχ. Ἄναν. Σιαμιδὴν Κοχλικό. Σᾶς ἐστείλαμεν τὰ ὑπάρχοντα τεύχη. Τὸ περιοδικὸν μας κυκλοφορεῖ δωρεάν. Ἱ. Παπαϊωάννου. Ἐνεγράψαμεν Ἱ. Μ. Κερνίτσης. Ἐπιθυμία σας ἐξετελέση.

Σημ. Εἰδικὸς τεχνίτης διὰ τὴν συγκόλλησιν καὶ καθαρισμόν παλαιῶν ἐγγράφων, χαρτῶν, χειρογράφων, σιγγιλλίων, περγαμηνῶν κλπ. ἀναλαμβάνει εὐσυνειδήτως οἰανδήποτε ἔργασίαν. Ἀποτανηθε κ. Β. Καραβίαν ὁδ. Θεσσαλονίκης 66 Πειραιᾶ (Τηλ. 463 - 329).

ΑΝΩ : Ἡ Ἱ. Ἐπιστοασία Ἁγ. Ὁρους (1953 - 54) μὲ Πρωτεπιστάτην τὸν Προηγ. Δοσίθεον (Χελανδαρίου) καὶ Ἐπιστάτας τοὺς Γέροντας Δωρόθεον (Σηροποτάμου), Ἀρσένιον (Ἁγ. Παύλου) καὶ Ὑπάτιον (Ὁσ. Γρηγορίου) μετὰ τῶν Γραμματέων τῆς Ἱ. Κοινότητος.

ΚΑΤΩ : Ἡ μεγάλη Ῥωσικὴ Σκήτη τοῦ Ἁγ. Ἀνδρέου (Σεράγιον).